Ազգ
Azg
armenian daily
5 ԱՊՐԻԼ 2003 ՇԱԲԱԹ 65(2750)

Կասպարովն այցելում է Նյու Յորքի հայոց եկեղեցի

Կատարելով իր մոր՝ տիկին Կլարայի պատվերը, աշխարհի չեմպիոն Գարրի Կասպարովն օրերս Նյու Յորքում գտնված ժամանակ անակնկալ այց է կատարել տեղի առաջնորդանիստ Սբ. Վարդան եկեղեցի: Հրեա հորից եւ հայ մորից Բաքվում ծնված աշխարհի թիվ 1 շախմատիստն այցելել է նաեւ հայոց առաջնորդարան եւ զրուցել բեմակալ առաջնորդ Խաժակ արք. Պարսամյանի հետ: Նա պատմել է 1990 թ. հունվարին Բաքվում հայերի սպանդը, որին ականատես է եղել: «Այնուհետեւ, ասել է նա, այդ քաղաքը դուրս եկավ իմ հիշողությունից, քանզի ես ծնվել-մեծացել էի մեկ այլ քաղաքում, որտեղ մարդիկ իրար հետ ապրում էին համերաշխ: Ես այլեւս երբեք չեմ վերադառնա այնտեղ», ասել է նա:

Իր հերթին, Խաժակ սրբազանը Կասպարովին հրավիրել է հաջորդ անգամ ավելի երկար այցելել Սբ. Վարդան եւ խոստացել է կազմակերպել նրա հանդիպումը տեղում ապրող բաքվեցի հայերի հետ, որոնք փախել են այդ սպանդից:

Գարրի Կասպարովի այցին ընկերակցել է Նյու Յորքում Ռուսաստանի փոխհյուպատոս Վահե Ենգիբարյանը:

Ամերիկացիները սկսում են Բաղդադի պաշարումը

Իրաքցիք խոստանում են «հրաշալի անակնկալ», Սադդամ Հուսեյնը այցելում է քաղաքի արվարձաններ

Երեկ առավոտյան ժամերին «Սադդամ» միջազգային օդանավակայանը մեծ մասամբ գրավելուց հետո (տես էջ 5) եւ թռիչքուղու մերձակայքում գտնվող իրաքյան մեկուսի ուժերի հետ կրակի փոխանակումը շարունակելով հանդերձ, ամերիկյան ուժերը սկսեցին տեղում ամրապնդել իրենց դիրքերը եւ երեկոյան կողմ հետզհետե առաջանալ դեպի Բաղդադի արեւելյան ու հարավ-արեւելյան արվարձաններ: Աջ թեւում, Ալ Կուտ քաղաքի մոտ իրաքյան ուժերի հետ կատաղի մարտեր մղելուց հետո, ամերիկյան 3-րդ դիվիզիայի մարտիկները սկսեցին առաջանալ նաեւ դեպի մայրաքաղաքի արեւելյան արվարձանները: Միաժամանակ, Իրաքի հյուսիսում գտնվող ամերիկյան ուժերը քրդական զինված խմբավորումների հետ սկսեցին իջնել դեպի ներքեւ՝ Բաղդադից հյուսիս գտնվող Տիկրիտ քաղաքը, որը նախագահ Սադդամ Հուսեյնի ծննդավայրն է: Ամերիկյան բանակի հրամանատարությունը հստակ դարձրեց, որ իրենց նպատակն է ամուր շրջափակման մեջ վերցնել մայրաքաղաքը եւ, առայժմ, վերահսկել դեպի քաղաք տանող բոլոր ճանապարհները: Նշանակում է, որ ծրագրի իրականացման դեպքում առաջիկա օրերին կսկսվի 5,5 մլն բնակչություն ունեցող քաղաքի պաշարումը:

AP-PHOTOLURE

Ամերիկյան բանակի հրամանատարությունը երեկ հայտարարեց, որ միայն Ալ Կուտ քաղաքի կռիվների ժամանակ իրաքյան ընտիր զորաբանակների 2500 զինվոր անձնատուր է եղել, եւ այժմ պատերազմական գերիների ընդհանուր թիվն անցնում է 9 հազարից:

Դրան հակառակ, Իրաքի տեղեկատվության նախարար Մոհամմադ Սաեդ Սաֆահին իր ամենօրյա մամլո ասուլիսում թվարկեց, իր ասելով, ամերիկյան ներխուժող բանակի կրած կորուստները՝ 11 հրասայլ, 8 զրահամեքենա, բազմաթիվ ծանր հրանոթներ: Նա անդրադարձավ նաեւ նույն օրը «Սադդամ» օդանավակայանի մոտ, որի անունն ամերիկացիք արդեն իսկ փոխել են «Բաղդադի միջազգային օդանավակայանի», տեղի ունեցած անձնասպանական գործողությանը, որի ընթացքում մահացել էին 3 ամերիկացի զինվոր եւ 2 իրաքցի՝ ավտոմեքենայի վարորդը եւ հղի մի կին, եւ ցավ հայտնեց, որ ընդամենը 3 ամերիկացի է սպանվել... Միաժամանակ նա խոստացավ, որ գիշերն իրենք «հրաշալի անակնկալ» են մատուցելու ամերիկացիներին, բայց ոչ ռազմական ավանդական ձեւով եւ ոչ էլ քիմիական կամ զանգվածային ոչնչացման այլ զենքով:

Նախարարի այդ խոսքերն իսկույն արժանացան միջազգային մեկնաբանների տարբեր ենթադրություններին: Շատերի կարծիքով, իրաքցիք պատրաստվում են մահապարտների տարբեր խմբերով անձնասպանական գործողություններ իրականացնել անգլո-ամերիկյան ուժերի դեմ:

Սակայն, մեր կարծիքով, իրաքցիների խոստացած այդ «անակնկալն» արդեն երեկ երեկոյան ժամերին կատարվեց: Արդարեւ, նախագահ Սադդամ Հուսեյնը, որի մահվան կամ վիրավորվելու մասին արդեն մի քանի օր արեւմտյան մեկնաբաններն ու լրագրողները տարբեր ենթադրություններ են անում, դուրս եկավ փողոց, Բաղդադի արվարձանային աղքատ թաղամասեր, եւ ընդունեց իր համերկրացիների ինքնաբուխ ողջագուրումները: «Հաղթանակը մերն է լինելու», կրկնեց նա իրեն շրջապատող բազմությանը, որը ձգտում էր առաջանալ եւ համբուրել նրա ձեռքը: Բնականաբար, իրաքյան հեռուստատեսությունը գիշերը բազմիցս ցույց տվեց այդ «անակնկալը»:

Բաղդադը պատրաստվում է դիմադրության:

«Արտասովոր թոքաբորբից» աշխարհում արդեն 79 մարդ է մահացել, հիվանդացածների թիվը հասել է 2270-ի

ՄՈՍԿՎԱ, 4 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության վերջին տվյալներով, «արտասովոր թոքաբորբից աշխարհում արդեն 79 մարդ է մահացել: Անցած օրը հիվանդացածների թիվն ավելացել է 47-ով եւ հասել 2 հազար 270-ի: Հիվանդության դեպքեր են նկատվել աշխարհի արդեն 18 երկրներում: Ինչպես այսօր ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հայտնել են ՌԴ-ի առողջապահության նախարարությունում, Ռուսաստանում «արտասովոր թոքաբորբի» դեպքեր առայժմ չեն հայտնաբերվել:

Հինգշաբթի օրը Ռուսաստանի սանիտարական իշխանությունները խստացրել են երկիր հիվանդության ներթափանցումը կանխող միջոցները: Մասնավորապես, ուժեղացված է արտասահմանից, առաջին հերթին, Հարավ-արեւելյան Ասիայի երկրներից, ժամանող օդային եւ ծովային նավերի ուղեւորների հսկողությունը: Բացի դրանից, երկաթուղային տրանսպորտում ամեն օր ախտահանվում են վագոնները:

ՄԱՅՐՈՒԹՅԱՆ ՏՈՆ

Ապրիլի 7՝ ավետում Սուրբ Աստվածածնի

Ապրիլի 7-ը պետական տոն է՝ մայրության եւ գեղեցկության օրը, որը մեր հասարակության զգալի մասը սիրում եւ տոնում է: Երեւանի փողոցներում կատարած փոքրիկ հարցախույզը ցույց տվեց, որ այն ընկալվում է որպես գարնանային, կանանց եւս մեկ տոն՝ մարտի 8-ի տարատեսակը, մինչդեռ խորը քրիստոնեական արմատներ ունի: Հենց այս օրը, ըստ Աստվածաշնչի, մի մեծ իրադարձության՝ ավետման տոնն է. կույս Մարիամը Աստծո ուղարկած Գաբրիել հրեշտակապետից ստացավ Հիսուսի Քրիստոսի ծննդյան լուրը: Մարիամի ստացած ավետիսով կանայք վերստացան մարդկային ցեղի նախամոր՝ Եվայի մեղքերի պատճառով կորցրածը: Սուրբ ավետումը պատիվ բերեց ոչ միայն Աստծո մայր բարձրագույն եւ եզակի կոչմանն արժանացած կույս Մարիամին, այլեւ մայրության գաղափարին ընդհանրապես:

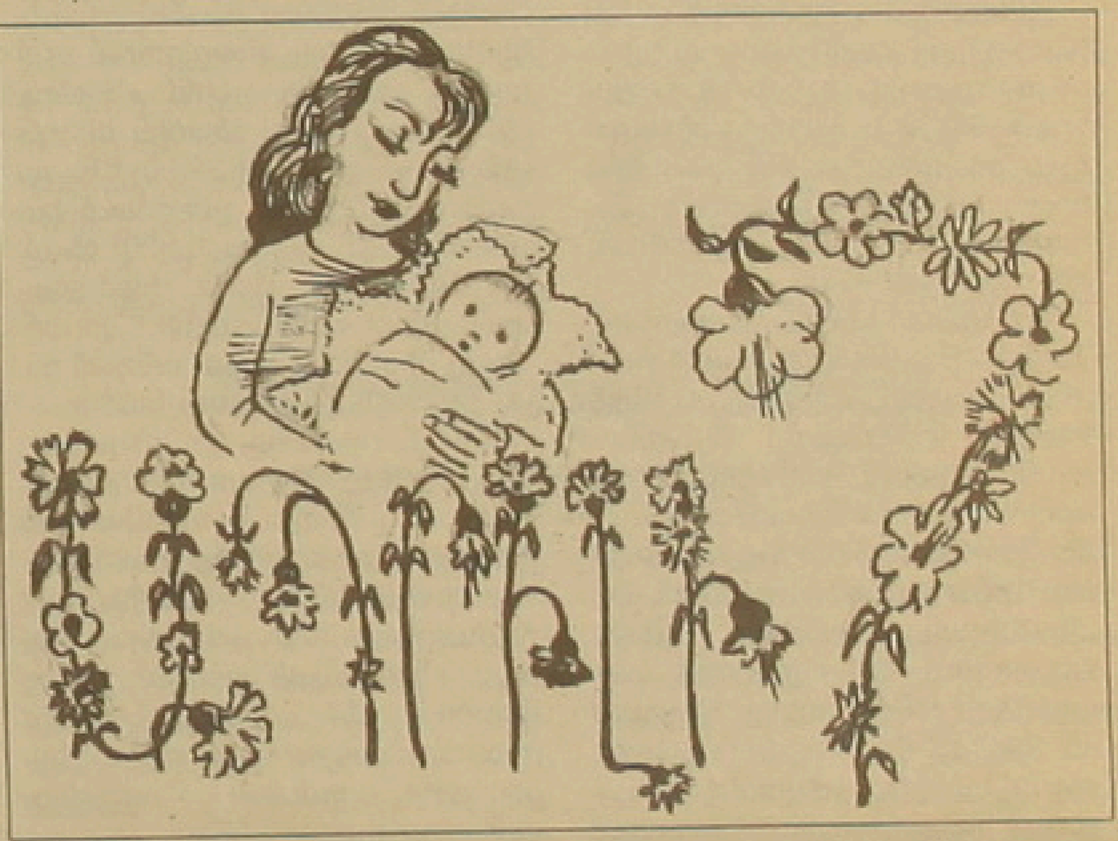

Ավետման տոնը նշվում է դեռեւս վաղ միջնադարից: Հայ առաքելական եկեղեցին տոնում է ապրիլի 7-ը որպես Տիրամորը նվիրված յոթ տոներից մեկը: Վերջին տարիներին Ամենայն հայոց հայրապետի հրահանգով ապրիլի 7-ը հռչակվել է մայրության օրհնության օր: Հայաստանի բոլոր եկեղեցիներում կատարվում է մայրության բերկրանքին սպասող կանանց օրհնություն: Զավակի սպասող հազարավոր կանայք գալիս են եկեղեցի եւ Աստվածածնից խնդրում զորավիգ լինել իրենց, հայցում սիրո ողորմությունը:

Տոնի հիմքում մայրության գաղափարն է՝ սրբություն մեզ համար, մարմնավորում ամենահարազատ եւ սրտամոտ արժեքների: Այս գաղափարն է, որ մայրական կաթի հետ ներթափանցում է մեր էության մեջ եւ սկիզբ դնում մեր ձեւավորմանը՝ շաղախված մայրական սիրով եւ գորովով: Ապրիլի 7-ն այս ամենը վերագնահատելու եւ վերարժեւորելու առիթ է, մանավանդ այսօր, երբ արժեքային համակարգի խաթարման վտանգ կա:

Աստվածածինը մտապես կրողն էր իր զավակի բերկրանքի եւ տառապանքի, մեր օրերում մայրության առաքելությունը միշտ չէ, որ անթերի է պահպանվում: Ցավոք, լքված մանուկները, մանկահասակ մուրացկանները մեր իրականության մասն են կազմում:

Մ. Հ.

Նյութը պատրաստվել է Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի տեղեկատվական համակարգի տնօրեն Վահրամ Մելիքյանի խորհրդատվությամբ:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հին Ջուղայի հուշարձանների ոչնչացման հարցը քննարկվելու է Եվրախորհրդում

ՍՏՐԱՍԲՈՒՐԳ, 4 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Աշոտ Գալոյանը Եվրախորհրդի վեհաժողովի լիագումար նիստում ներկայացրել է Հին Ջուղայի գերեզմանատան նկատմամբ Ադրբեջանի իրականացրած բարբարոսական գործողությունները, եւ արդյունքում խնդիրը մտել է ԵԽ խորհրդարանական վեհաժողովի մշակույթի հանձնաժողովի օրակարգ: Ըստ «Ազատության», հարցն առաջիկայում դրվելու է քննարկման:

Մինեսոթայում հայ-թուրքական երկխոսություն

ՄԻՆԵՍՈԹԱ, 4 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մինեսոթայում ներկայումս ընթանում է հայ եւ թուրք պատմաբանների երկխոսություն: Հանդիպմանը ներկա է «Ռադիկալ» թուրքական օրաթերթի թղթակից Մուրաթ Բելգեն, որի հրապարակման մեջ նշվում է, որ քննարկումների ընթացքում հատկապես մեծ ուշադրություն է դարձվել հայ ժողովրդի համար ցեղասպանության խնդրի հոգեբանական ենթատեքստին: Հայկական կողմը հերքել է այն տեսակետը, որ ցեղասպանությունը հայ ժողովրդի համար ինքնության պահպանման կարեւորագույն գործոն է, բայց շեշտվել է եղեռնի դերի կարեւորությունը ժողովրդական հիշողության մեջ: Այսօրինակ հանդիպումները կարեւորվեցին նաեւ նրանով, որ հայերն ու թուրքերը Հայաստանում եւ սփյուռքում միմյանց հետ շփվելու հնարավորություն գրեթե չունեն, իսկ հանդիպումները հաճախ վեճի են վերածվում եւ չեն ծառայում միմյանց ճանաչելուն: Հայ եւ թուրք պատմաբանների հանդիպումները սկսվել են 3 տարի առաջ Չիկագոյի համալսարանում եւ անցյալ տարի շարունակվել են Իլինոյսում:

Թուրքական կողմը հավաստում է, որ ԱՄՆ Կոնգրեսի օրակարգում է Եղեռնի ճանաչման բանաձեւը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 4 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքական մամուլը տեղեկացնում է, որ Ֆրեզնոյից կոնգրեսական Ջաք Փաշայանը Կոնգրես է ներկայացրել Հայոց ցեղասպանության ճանաչման օրինագիծ: Ըստ «Սաբահ» օրաթերթի, օրինագիծը մասնավորապես նախատեսում է ապրիլի 24-ը նշել որպես «Հայոց ցեղասպանության հիշատակի օր»:

Միաժամանակ շեշտվում է, որ ապրիլի 9-ից մինչեւ ապրիլի 24-ը ընկած ժամանակահատվածում տեղի կունենան Ցեղասպանության ոգեկոչման միջոցառումներ, որոնց ներկա են լինելու կոնգրեսականներ Ջորջ Ալենը, Ջեֆ Ռիդը, Ադամ Շիֆը, Ջորջ Ռադանովիչը, Ջիմ Մակգովերնը, Մարկ Քիրքը, Ջո Նոլենբերգը եւ ուրիշներ: Միջոցառումներին ներկա կգտնվեն նաեւ մեծ թվով այլ հասարակական-քաղաքական գործիչներ, ոչ կառավարական կազմակերպությունների անդամներ:

ՀՅԴ Հայ դատի գրասենյակի երեւանյան ներկայացուցիչ Կիրո Մանոյանը «Նոյյան տապան»-ի թղթակցի հարցմանն ի պատասխան նշեց, որ օրինագծի ներկայացման մասով թուրքական կողմի տարածած տեղեկատվությունը չի համապատասխանում իրականությանը: Իրականում Կոնգրեսի անդամներ Ջորջ Ռադանովիչը, Ադամ Շիֆը, Ջո Նոլենբերգը եւ Ֆրենք Փալոնը (վերջին 2-ը հայկական հարցերով կոնգրեսական հանձնախմբի համանախագահներն են) հաջորդ շաբաթ Կոնգրես կներկայացնեն փաստաթուղթ՝ ԱՄՆ-ի կողմից ցեղասպանության կանխարգելման օրինագծի ընդունման 15-ամյակի վերաբերյալ, որում կա նաեւ հիշատակում Հայոց եղեռնի վերաբերյալ: Օրինագծին արդեն աջակցություն են հայտնել ամերիկահայ կազմակերպությունների մեծ մասը, ինչպես նաեւ այլ կառույցներ: Անցյալ տարի նույն օրինագիծը Սենատի օրակարգ մտցնելու նախաձեռնությունը ավարտին չհասավ նաեւ հայ համայնքի միջեւ առկա որոշակի անհամաձայնությունների պատճառով: Միաժամանակ ապրիլի 9-ին Կոնգրեսի շենքում տեղի ունենալիք մեծ ընդունելությամբ կսկսվեն Հայոց եղեռնի հիշատակի միջոցառումները:

«Իրաքի հայ համայնքն անդեկ չի մնացել»

Իրաքահայերի հավաստմամբ՝ այս պատերազմը նախորդից սարսափելի է

«Մարտի 30-ի դրությամբ Իրաքի հայ համայնքում պատերազմական գործողություններից տուժածներ չկային: Բայց թե ի՞նչ է կատարվել վերջին օրերին, կա՞ն զոհեր, թե՞ ոչ, չեմ կարող ասել, եւ ոչ ոք չի կարող ասել», երեկ «Ազգի» խմբագրատանն ասաց իրաքահայ Վահագն Մեսրոպյանը: Վերջինս մինչեւ մարտի 10-ը եղել է Բաղդադում, այնուհետեւ էլ Երեւանից ամենօրյա հեռախոսակապ է ունեցել այնտեղի մեր հայրենակիցների հետ՝ մինչեւ Բաղդադում կապի կաթվածահար լինելը:

«Չնայած այս պատերազմը նախորդներից առավել սարսափելի եւ ահագնացող է, ու մեր հայրենակիցներն էլ խիստ մտահոգ են ապագայի հանդեպ, խուճապ չկա: Ընդհուպ ռմբակոծությունների նախորդ օրը համայնքային կյանքն ակտիվորեն գործում էր»:

Պրն Մեսրոպյանն իրաքահայ համայնքի Ազգային իշխանության կենտրոնական վարչության ատենապետն է: Ազգային իշխանությունն Իրաքում մեր առաջնորդարանին կից գործող կառույց է եւ ունի 7 անդամ: Կառույցի անդամներն ընտրվում են չորս տարին մեկ՝ պետության հովանու ներքո: «Զբաղվում ենք ազգային կալվածքների տնօրինմամբ: Այսինքն, մեր համայնքի որեւէ ներկայացուցիչ ունեցվածք, կալված է նվիրաբերում եկեղեցուն, մենք զբաղվում ենք այդ գույքն ու միջոցները համայնքի կարիքների հոգածությանն ուղղելով», պարզաբանեց պրն Մեսրոպյանը: Համայնքն ունի նաեւ մշակութային եւ մարզական հինգ միություն: Ազգային դպրոց, Վահագն Մեսրոպյանի հավաստմամբ, գոյություն չունի 1973-ից: «Այդ ժամանակից ի վեր դպրոցը պետականացված է եւ ունի խառնազգ աշակերտներ, բայց շարունակվում է հայոց լեզվի եւ կրոնի ուսուցումը՝ շաբաթական երկու անգամ: Հայեցի դաստիարակության համար սա բավարար չէ անշուշտ, բայց հինգ միությունները եւ եկեղեցին փորձում են լրացնել բացը»:

Վ. Մեսրոպյանի հավաստմամբ, Իրաքում բավականին մեծ թվով եկեղեցիներ կան: Բաղդադում երեք գործող եկեղեցի ունենք: «Ամենահինը՝ Սուրբ Աստվածածին եկեղեցին, կառուցվել է 1639-ին: Եվ այս տարեթիվն էլ մենք ընդունում ենք որպես Իրաքի հայ համայնքի ծավալման սկիզբ: Սուրբ Աստվածածինն այսօր ուխտատեղիի է վերածվել ոչ միայն մեր, այլեւ անգամ իսլամական համայնքների համար»:

Առաջնորդարանը, որ տեղակայված է Սուրբ Գրիգոր եկեղեցում, լույս է ընծայում ամենամսյա «Լրաքաղ» եւ եռամսյա «Կանթեղ» պարբերականները: «Կան, իհարկե, դժվարություններ, մասնավորապես տնտեսական բնույթի, բայց մտածում ենք առավել հաճախ պարբերականությամբ լույս տեսնող հանդես ունենալ»: Բնականաբար՝ պատերազմից հետո:

Մեր հարցին, թե ինչպիսի՞ օգնություն է ակնկալում իրաքյան մեր համայնքը Հայաստանից եւ սփյուռքից պատերազմից հետո, պրն Մեսրոպյանը պատասխանեց. «Պատերազմից անմիջապես հետո մարդասիրական օգնության կարիք կունենանք: Առավել հեռանկարային առումով, թերեւս, կրթական խնդիրներում աջակցության կարիք կզգանք: Բայց այս պահին դժվար է կանխագուշակել, թե ինչ կլինի պատերազմից հետո եւ ինչ հետեւանքներ կունենա այն մեր համայնքի կյանքում: Ներկա պետությունը մեր հանդեպ շատ բարյացակամ է թե՛ ազգային, թե՛ կրոնական առումով: Երբեւէ որեւէ դժվարության չենք հանդիպել», վստահեցրեց Վահագն Մեսրոպյանը:

Նա մտահոգություն հայտնեց նաեւ ոմն իրաքահայ Սետրակ Հակոբյանի՝ «Ազգին» ուղղած նամակների առթիվ: Մեր վերջին համարներում լույս տեսած այդ նամակներում հեղինակը բողոքում է Իրաքի մեր հովվապետի «փախուստի» եւ մեր համայնքի՝ անտեր մնալու պատճառով: «Չեմ արդարացնում, իհարկե, հովվապետի բացակայությունը: Բայց դա փախուստ անվանելը պարկեշտ չէ, քանզի նա բացակայում էր անձնական հանգամանքների պատճառով: Եվ համայնքն էլ առանց ղեկի չէր մնացել, մենք պատերազմի նախապատրաստական որոշ աշխատանքներ կատարել էինք: Բայց պատերազմական գործողությունների պատճառով սրբազանը չի կարող հասնել Բաղդադ»:

Լ. Գ.

Մերձմոսկովյան քաղաքում շահագրգռված են համագործակցելու Հայաստանի ձեռնարկությունների հետ

Մերձմոսկովյան Շչելկովո քաղաքը հայկական ձեռնարկությունների համար բավական գրավիչ կարող է լինել տնտեսական առումով: Այսպիսի հետեւության կարելի էր հանգել օրերս ՌԴ-ում ՀՀ դեսպան Արմեն Սմբատյանի հետ այդ բնակավայրն այցելելուց հետո: Շրջանի եւ քաղաքի ղեկավարների հետ հանդիպման ընթացքում դեսպանին ներկայացվեցին տվյալներ, ըստ որոնց Շչելկովյան շրջանը Մոսկվայի մարզի տնտեսության մեջ առաջատար դիրքեր է գրավում: Նախկինում խիստ ռազմականացված շրջանը (նշենք միայն հարեւանությամբ գտնվող տիեզերագնացների Զվյոզդնի ավանը) այժմ բավականաչափ բուռն գործունեություն է ծավալել խաղաղ մասնագիտությունների յուրացման ուղղությամբ: Մասնավորապես, ծաղկում են բնական հյութերի, կահույքի, ներկերի, սննդամթերքների արտադրությունները:

«Մուլտոն» գործարանը արտադրում է հյութեր, որոնք քաջ հայտնի են նաեւ Հայաստանում, «Rich», «Niko», «Добрый», եւ որոնք համարվում են ամենաորակյալը ռուսաստանյան եւ արեւելաեվրոպական շուկայում: Ձեռնարկության տնօրեն Իգոր Կարպովը դեսպանի հետ զրույցի ընթացքում հայտնեց, որ իրենք շահագրգռված են Հայաստանի հետ համագործակցելու, քանզի հրաշալի գիտեն հայկական մրգերի որակական հատկանիշները եւ պատրաստ են գործարար կապեր հաստատել նույն պրոֆիլի հայկական ձեռնարկությունների հետ Հայաստանից մրգի խտանյութեր արտահանելու հարցում: Ի դեպ, «Մուլտոնը» շատ հետաքրքրական գովազդային քաղաքականություն է վարում, արտադրանքի տուփերին ոչ թե հանրահայտ կինոաստղերի կամ մարզիկների, այլ գործարանի առաջատար աշխատակիցների լուսանկարներն են պատկերված: Ազդում է: Ակնարկս հայ գործարարներին է ուղղված:

Շչելկովոյում հանդիպում եղավ նաեւ տեղի հայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ, ինչը հաճելի զարմանք պատճառեց: Պարզվեց, մոտ մեկուկես տասնյակ հայեր այս փոքրիկ քաղաքում զբաղեցնում են տարբեր արտադրությունների տնօրենների պաշտոններ: Դեսպանի հետ զրույցի ընթացքում նրանք եւս շահագրգռություն ցուցաբերեցին Հայաստանի հետ համագործակցելու խնդրում եւ լավատեսություն արտահայտեցին վրացական երկաթուղու աբխազական հատվածի վերագործարկման առթիվ: Դրա գործարկումը, ըստ գործարարների, կտրուկ աճի հնարավորություն կստեղծի հայկական տնտեսությունը ոտքի կանգնեցնելու համար: Զրուցակիցներից շատերը երկար տարիներ աշխատել են Հայաստանում եւ քաջատեղյակ էին տնտեսության հնարավորություններին եւ ներկա վիճակին:

Քննարկվեցին նաեւ քաղաքացիության, կեցության, համայնքին հուզող այլ հարցեր: Դեսպանը խոստացավ իր լիազորությունների շրջանակում ամենայն աջակցություն ցուցաբերել:

Այցը եւ հանդիպումները երկուստեք գոհունակություն պատճառեցին, մնում է հուսալ, որ ձեռք բերված պայմանավորվածությունները հնարավորինս արագ կյանքի կկոչվեն:

ՌՈՒԶԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆՅԱՆ
Մոսկվա

Լավրենտի Բարսեղյան. «Հայոց ցեղասպանության ճանաչումն ու դատապարտումը անհրաժեշտ է ամբողջ մարդկությանը»

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: 2002 թ. Անգլիայի Ուելսի նահանգի խորհրդարանը ճանաչել եւ դատապարտել է Հայոց ցեղասպանությունը, եւ առաջիկայում տեղի հայկական համայնքի մասնակցությամբ հուշաքար կտեղադրվի խորհրդարանի շենքի առջեւ: Հայոց ցեղասպանությունը անցած տարի ընդունել եւ դատապարտել է նաեւ Ժնեւի կանտոնի սենատը Շվեյցարիայում: Ինչպես նշեց Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն Լավրենտի Բարսեղյանը, 1915 թ. Օսմանյան Թուրքիայի

կողմից կատարված հայոց ցեղասպանությունն արդեն դատապարտել եւ ճանաչել են աշխարհի շուրջ 12 երկրների խորհրդարաններ, ԱՄՆ 50 նահանգներից 32-ի սենատները, Ֆրանսիայի 25 եւ Իտալիայի 36 քաղաքների քաղաքապետարանները:

Լավրենտի Բարսեղյանը համոզված է, որ Հայոց ցեղասպանության ճանաչումն ու դատապարտումը միջազգային հանրության կողմից անհրաժեշտ է ոչ միայն հայ ժողովրդին, այլեւ ամբողջ մարդկությանը՝ հետագայում բացառելու համար համանման ոճրագործությունը: Նրա գնահատմամբ, այսօր էլ գործընթացը շարունակվում է, թեպետ 2002 թ. առանձնապես ակտիվ չի եղել. վերջին երկու տարիների ընթացքում, հատկապես երբ ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատը օրակարգից ժամանակավորապես հանեց Հայոց ցեղասպանության դատապարտման հարցը, Թուրքիայի ղեկավարությունը ԱՄՆ պետքարտուղարության հետ մշակեց նոր ռազմավարություն, որի արդյունքում մի շարք երկրներում գործընթացը սառեցվեց: Բացի այդ, Գերմանիայի Բունդեսթագի օրակարգից նույնպես հանվեց հարցի քննարկումը՝ ապարեզ իջած հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնաժողովի պատճառով:

Լ. Բարսեղյանի կարծիքով, հայ ժողովրդի համար առավել կարեւոր է Անգլիայի, Ավստրիայի եւ Գերմանիայի վերաբերմունքը հարցի վերաբերյալ, քանզի այդ երեք պետությունները առաջին համաշխարհային պատերազմի ժամանակից պետություններից են եղել, եւ փաստորեն նրանց աչքի առջեւ է կատարվել ցեղասպանությունը. «Չէ՞ որ նույն Գերմանիան կարող էր բռնել Թուրքիայի ձեռքը եւ թույլ չտալ ոճրագործությունը»: Թանգարանի տնօրենը գտնում է, որ Գերմանիան մեղսակից է Հայոց ցեղասպանությանը:

Հայ ժողովուրդը, ընդգծեց Լավրենտի Բարսեղյանը, լռելյայն չի կարող անցնել Հայոց ցեղասպանության փաստի կողքից, քանի որ ոճրագործությունից 87 տարի անց դեռեւս մեր կողքին ապրում են այն մարդիկ, որոնք ականատեսն են եղել 1915, 1916 եւ 1917 թվականների դեպքերի. «Քանի դեռ նրանք կենդանի են եւ քանի դեռ կա հայ ժողովուրդը, այդ հիշողությունը չի դադարի գոյություն ունենալ, քանզի ապրում է յուրաքանչյուր հայի մեջ»:

Վ. Ժիրինովսկին Ռ. Քոչարյանին մաղթել է լավատեսություն

ՀՀ նախագահի պաշտոնում վերընտրվելու կապակցությամբ Ռոբերտ Քոչարյանին շնորհավորական ուղերձ է հղել ՌԴ Պետական դումայի փոխնախագահ Վլադիմիր Ժիրինովսկին:

«Վստահ եմ, որ եղբայրական Հայաստանը Ձեր ղեկավարությամբ այսուհետեւ եւս կգնա ժողովրդավարության եւ Ռուսաստանի հետ ճանապարհով: Մեր ժողովուրդներին միավորում են բազմադարյան բարեկամությունն ու համագործակցությունը: Այսօր էլ Ռուսաստանում ապրում եւ աշխատում են Ձեր հանրապետության շատ քաղաքացիներ, ու շատ ռուսներ էլ Հայաստանը համարում են իրենց հայրենիքը», ասված է ուղերձում:

Ռուսաստանյան քաղաքական գործիչը մեր նախագահին մաղթել է քաջառողջություն, լավատեսություն եւ հաջողություն աշխատանքում՝ հանուն հայ ժողովրդի բարօրության:

Հոսանքազրկվել են բնակավայրեր

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ապրիլի 4-ին ժամը 10:53 րոպեին Իրան-Հայաստան էլեկտրաէներգիայի փոխհոսքում տեղի են ունեցել նախատեսվածից բարձր տատանումներ, գործել է Հայաստանի էներգացանցի ավտոմատ պաշտպանիչ համակարգը, եւ հանրապետության մի շարք բնակավայրեր հոսանքազրկվել են: Ինչպես հայտնեցին ՀՀ էներգետիկայի նախարարության մամուլի ծառայությունից, ավտոմատ պաշտպանիչ համակարգը ընդհանուր ցանցից անջատել է նաեւ Մեծամորի ատոմակայանը: Ատոմակայանի անվտանգության հետ կապված խնդիրներ չկան:

Ըստ նույն աղբյուրի, ապրիլի 4-ին ժամը 17-ին հոսանքազրկված բնակավայրերում էլեկտրաէներգիայի մատակարարումը կվերականգնվի:

Նշենք, որ ապրիլի 1-ին Իրանի էներգահամակարգում տեղի ունեցած վթարի հետեւանքով Իրան-Հայաստան բարձրավոլտ էլեկտրահաղորդման գծերում ընկել էր հաճախականությունը, եւ Հայաստանի որոշ բնակավայրերում դարձյալ տեղի էին ունեցել էլեկտրաէներգիայի անջատումներ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ /հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն
/հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածք
«Ազգ»-ի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

«Այս տարվա փետրվարից աշխատում ենք շահույթով»

Նշում է «Հայկական էլեկտրացանցեր» ընկերության գլխավոր տնօրենը

Անցյալ տարվա նոյեմբերի 1-ից Հայաստանի բաշխիչ ցանցերի սեփականատերը դարձավ բրիտանական «Միդլենդ ռիսորսըզ հոլդինգը»: Այս ընթացքում համակարգում ընկերության իրականացրած քայլերի որոշ մանրամասներին տեղեկանալու նպատակով հարցազրույցի հրավիրեցինք «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ գլխավոր տնօրեն Եվգենի Գլադունչիկին:

– Պարոն Գլադունչիկ, երբ կնքվում էր բաշխիչ ցանցերի մասնավորեցման գործարքը, Հայաստանի էներգետիկայի նախարարը համոզմունք հայտնեց, որ մի քանի ամիս հետո համակարգը կդառնա շահութաբեր: Դա այդպե՞ս է: Այսօր դուք շահույթո՞վ եք աշխատում:

– Այո: Արդեն այս տարվա փետրվարից մենք աշխատում ենք շահույթով:

– Նման աշխատանքի համար կարեւոր հանդիսացող վճարումների եւ գերկորուստների առումով վիճակն ինչպիսի՞ն է:

– Դրանք տարբեր բաներ են, բայց, իսկապես փոխկապակցված են: Այնտեղ որտեղ կորուստները փոքր են, հավաքման մակարդակը բարձր է, որտեղ մեծ կորուստներ են, այնտեղ չեն վճարում:

– Անդրադառնանք յուրաքանչյուրին առանձին: Հավաքման ցուցանիշներն ինչպիսի՞ն են:

– Ասեմ, որ մեզ չգոհացրին էլեկտրաէներգիայի վճարների հավաքման ո՛չ փետրվարի, ո՛չ մարտի ցուցանիշները: Երեւի մեզ խանգարեցին նաեւ քաղաքական գործընթացները, որոնց մարդկանց անպատասխանատու կոչերը:

– Չվճարել էլեկտրաէներգիայի դիմա՞ց:

– Այդ թվում նաեւ դա: Երկրորդ օբյեկտիվ պատճառն էլ այն էր, որ բյուջետային կազմակերպությունները հունվարին եւ փետրվարին դեռեւս չէին ստացել իրենց գումարները: Համենայն դեպս, սպառած էլեկտրաէներգիայի դիմաց վճարումները կազմեցին 91 տոկոս:

– Այժմ գերկորուստների մասին: Կարո՞ղ եք ասել, որ դրանք նվազել են եւ որքանո՞վ:

– Դժվար է ասել, թե որքան են նվազել: Դրա համար պետք է համեմատել, ասենք, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի հետ: Ինչեւէ, կարող եմ ասել, որ գերկորուստները, այո՛, նվազել են, բայց համեմատություններ չեմ ցանկանում կատարել:

– Ցանցերի մաշված լինելու մասին մենք բազմիցս ենք լսել մեր պաշտոնյաներից: Այս ձմեռն իր հերթին նոր փորձություններ բերեց համակարգի համար: Ի՞նչ է արվում նորոգելու եւ արդիականացնելու ուղղությամբ:

– Կան կոնկրետ ծրագրեր, միջոցառումներ, որոնք իրականացվում են: Ինձ համար ձմեռը դեռեւս չի վերջացել: Եղանակը մեղմանալուն պես մեր նախատեսած ծրագրերը կսկսենք իրականացնել ամբողջ թափով:

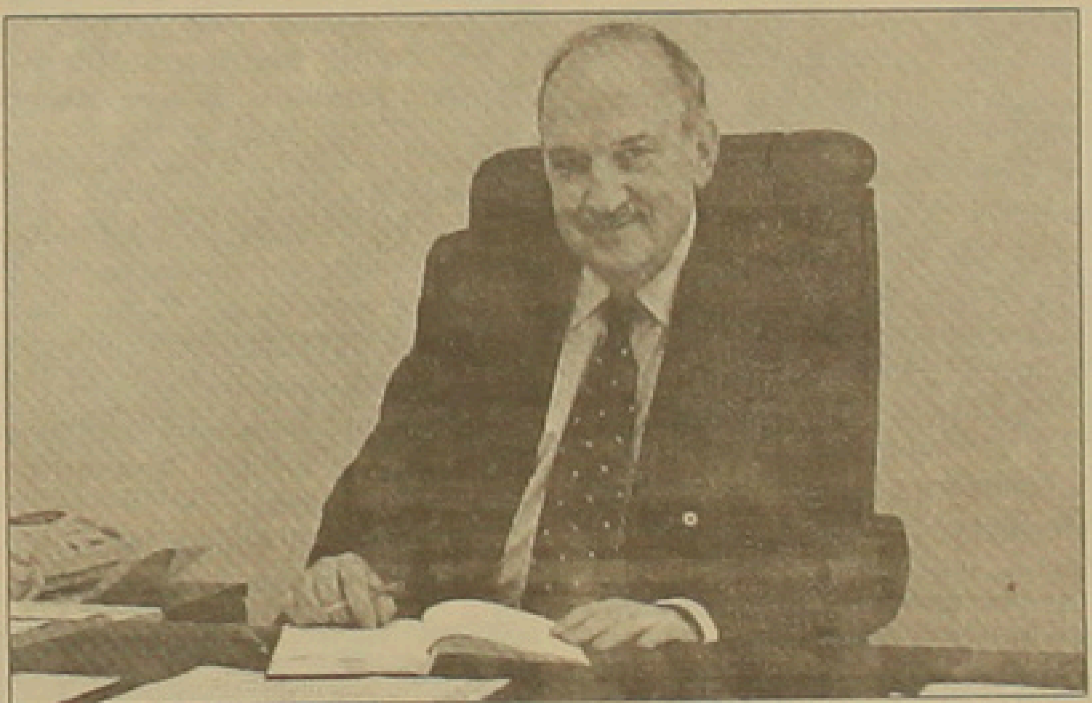

– Իսկ ձեր ստանձնած պարտքերը մարվո՞ւմ են:

– Այո, ըստ հաստատված ժամանակացույցի, յուրաքանչյուր կազմակերպության, բանկի հետ փոխհարաբերությունները մշակված են:

– Ինչպիսի՞ն է վիճակը ձեր խոշորագույն պարտապանի՝ «Նաիրիտի» վճարումների առումով:

– Ես ինքս շատ կցանկանայի իմանալ, թե «Նաիրիտը» երբ կմարի մեզ ունեցած պարտքը: Ի վնաս մեզ, չունենալով վճարման երաշխիք եւ ընդառաջելով կառավարության խնդրանքին, մենք էլեկտրաէներգիա ենք տալիս այդ ձեռնարկությանը՝ այնտեղ եղած քլորի պահպանման համար: Ջրամատակարարման համակարգին ամսական անհրաժեշտ է 30 տոննա քլոր: Անցյալ ամիս դրա պաշարները սպառվել էին, եւ մենք ապահովեցինք արտադրությունը, ինչն արժեցավ 75 մլն դրամ: Բացի այդ, ինչպես արդեն նշեցի, քլորի պահպանումը հնարավոր է որոշակի ջերմաստիճանում, ինչի համար նույնպես ստիպված ենք էլեկտրաէներգիա մատակարարել:

– Եվ վերջին հարցը: Համաշխարհային բանկի պահանջներից էր բաշխիչ ցանցերի կառավարման համար այդ համակարգում հայտնի ընկերության ներգրավումը: Դուք ընտրեցիք հարավկորեական «Դեու ինջիներինգին»: Ինչպե՞ս է ընթանում համագործակցությունն այդ ընկերության հետ:

– «Դեու ինջիներինգի» հետ 2 տարի ժամկետով պայմանագիր է կնքված: Այն գործում է: Ընկերության ներկայացուցիչները եկել են այստեղ, ուսումնասիրել վիճակը, եզրահանգումներ արել եւ վերադարձել հայրենիք: Մեր համագործակցությունը շարունակվում է:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՇՈՒԿԱ

Ռիելտորները միավորվել են

Երեկ իրենց տարեկան ժողովն անցկացրին Ռիելտորների եւ գնահատողների ազգային ընկերակցության մեջ միավորված ընկերությունները: Ընկերակցության հռչակված նպատակներից են անշարժ գույքի շուկայի կայացմանն ու զարգացմանը, ոլորտի մասնագետների մասնագիտական մակարդակի բարձրացմանը, մասնագետների եւ ընկերությունների կապերի ընդլայնմանը նպաստելը: Երեկվա տարեկան ժողովին, բացի ընկերակցության մեջ ընդգրկված ընկերությունների («Տիգրիս», «Բարս», «Ակցեռն» եւ այլն) ներկայացուցիչներից, մասնակցում էին նաեւ միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ եւ պետական պաշտոնյաներ:

Անշարժ գույքի միջազգային հիմնադրամի նախագահ Նորման Ֆլինը, ողջունելով հայկական ռիելտորների ստեղծած միության համաժողովը, նշեց, որ իր ղեկավարած կազմակերպությունը կաջակցի ընկերակցությանը այնպես, ինչպես աջակցում է աշխարհի 65 երկրներում գործող նման կառույցներին: Նա ընդգծեց, որ դա հնարավոր չէր լինի, եթե չլիներ ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) ֆինանսավորումը: Ողջույնի խոսքով հանդես եկան նաեւ USAID-ի ներկայացուցիչ Ջոզեֆ Մերին եւ պետական գույքի փոխնախարար Միքայել Մելքումյանը: Փոխնախարարը որպես անշարժ գույքի շուկայում արդյունավետ գործունեության փաստ բերեց «Միջազգային բիզնես կենտրոն» ընկերության օրինակը: Վերջինս ձեռք է բերել 7 նախարարությունների շենքեր 20 հազար քմ մակերեսով, ինչի դիմաց պարտավորվել է ավարտել մի շարք անավարտ օբյեկտների շինարարությունը: Փոխնախարարը եւս մեկ կարեւոր հարց բարձրացրեց անշարժ գույքի շուկայի մասնակիցների առջեւ: Նա հարց ուղղեց ռիելտորներին, թե արդյոք ժամանակը չէ՞, որ իրենք գնեն եւ վաճառեն անշարժ գույքը, դրա առուվաճառքի միջնորդ լինելուց բացի: Ի դեպ, ընկերությունների ղեկավարները որեւէ կերպ չարձագանքեցին այս հարցին: Ցանկացած պարագայում նման գործելակերպ առայժմ չկա: Դա պատճառ է մի կողմից ընկերությունների հնարավորությունների եւ բիզնեսի ծավալների, մյուս կողմից՝ նրանց դեռեւս ոչ լիարժեք պատրաստվածության, ինչի պատճառով հնարավոր են մեծ կորուստներ: Ինչեւէ:

Այս եւ ոլորտի մյուս հարցերի առնչությամբ առաջիկայում կներկայացնենք ինչպես ռիելտորների, այնպես էլ անշարժ գույքի կադաստրի կոմիտեի տեսակետները:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Կենտրոնական բանկը պարզաբանում է

«Ազգ» օրաթերթի սույն թվականի մարտի 27-ի համարում հրապարակվել է լրագրող Ա. Մարտիրոսյանի «Նոր օրենքները կարող են վնասել միկրոֆինանսավորող կազմակերպություններին» հոդվածը, որում նշվում է, որ «Վարկային կազմակերպությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի առնչությամբ հիմնադրամներն արդարացված չեն համարում իրենց գործունեությունը որպես վարկային կազմակերպություն դիտարկելը, հետեւաբար արտոնագրման ենթակա լինելը:

Այդ կապակցությամբ հարկ ենք համարում տեղեկացնել, որ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը, որպես վարկային կազմակերպություններին արտոնագրող մարմին, բազմիցս միկրոֆինանսավորող կազմակերպություններին հայտնել է իր կարծիքը (ինչպես Կենտրոնական բանկում կազմակերպված խորհրդակցությունների ժամանակ, այնպես էլ գրավոր), համաձայն որի միկրոֆինանսավորող կազմակերպությունները Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից չեն դիտարկվում որպես վարկային կազմակերպություններ, այդ իսկ պատճառով ենթակա չեն արտոնագրման:

Միկրոֆինանսավորող կազմակերպությունների այդ պնդման նկատմամբ հայտնելով մեր տարակուսանքը, կարծում ենք, որ նման դիտարկումները Կենտրոնական բանկի քաղաքականության նկատմամբ ձեւավորում են թյուր կարծիքներ, որոնց ուղղման համար կանխավ շնորհակալություն ենք հայտնում:

Ինչո՞ւ ծխել կյանքը, եթե կարելի է երկար ապրել

Ոչինչ չի համեմատվում ծխախոտի պատճառած վնասի հետ

Ամերիկայի հայտնագործության հետ Կոլումբոսը մարդկությանը նաեւ մեծ չարիք պատճառեց՝ նրան ծանոթացնելով ծխախոտին: Հիմա այդ երկիրը, որտեղից տարածվեց արատը, դրա դեմ ամենաակտիվ պայքարողներից է: Վերջին տարիների ընթացքում ԱՄՆ-ի միանգամից մի քանի նահանգներում դատի տվեցին ծխախոտ արտադրող ընկերություններին: Ֆլորիդայում հաշվարկեցին, որ «Ֆիլիպ Մորիսը» 150 մլրդ դոլարի վնաս է տվել պետությանը: Ծխախոտն առասպելական շահույթներ է բերել ամերիկյան տնտեսությանը, սակայն մարդիկ ի վերջո հասկացել են, որ ծխախոտի «պարգեւած» հիվանդությունների, օրինակ, քաղցկեղի տարատեսակները տասնապատիկ ավելի կորուստներ են պատճառում: Միայն 1999 թ. 13,5 մլն մարդ է մահացել ծխելուց առաջացած հիվանդություններից: Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը (ԱՀԿ), միաբանելով աշխարհի ավելի քան 192 երկրների, առաջին անգամ ստեղծել է ծխելու դեմ պայքարի այսպես ասած շրջանային կոնվենցիան, որի մշակման աշխատանքները սկսել է դեռեւս 1992 թ.: Թվել է թե աշխարհն ի վերջո խելքի է եկել եւ փորձում է կազմակերպված պայքար մղել չարիքի դեմ: Հայաստանը պարտաճանաչորեն մասնակցել է ԱՀԿ-ի՝ ծխելու վնասներին նվիրված բոլոր 6 նստաշրջաններին: Այս կոնվենցիային անդամակցումը չափազանց խոստումնալից կարող է լինել մեզ համար: Դա նշանակում է, որ օրենքի տառն ու ոգին պիտի համապատասխանեցվեն կոնվենցիայի պահանջներին, իսկ մեզ մոտ ծխախոտամոլության դեմ գրեթե ոչինչ չի ձեռնարկվում: Առավելապես տնտեսապես թույլ երկրներում, թերսնված ու թույլ օրգանիզմով բնակչությանը ծխախոտի թույնն ավելի արագ է հարվածում: Կարո՞ղ է արդյոք Հայաստանն առաջիկայում լրջորեն պայքարել դրա դեմ, դժվար է կանխատեսել: Հակառակը կանխագուշակող փաստերն ավելի շատ են:

Անցած տարի Լեհաստանում 51 երկրներ հռչակագիր ստորագրեցին՝ «Եվրոպան առանց ծխելու»: Խորհրդաժողովից վերադարձած հայ նախարարը հայրենիք վերադառնալուց հետո առաջարկեց առաջինը հրաժարվել հեռուստատեսային գովազդից: 2002 թ. օգոստոսից գովազդի մասին օրենքում փոփոխության ընդունումից հետո հեռուստատեսությամբ արգելվեց ծխախոտի գովազդը: Սակայն քանի որ վերահսկողական որեւէ կառույց չկա, օրենքի կիրարկումն արդյունավետ չեղավ, եւ այսօր էլ թաքնված կամ բացահայտ գովազդները սպրդում են եթեր:

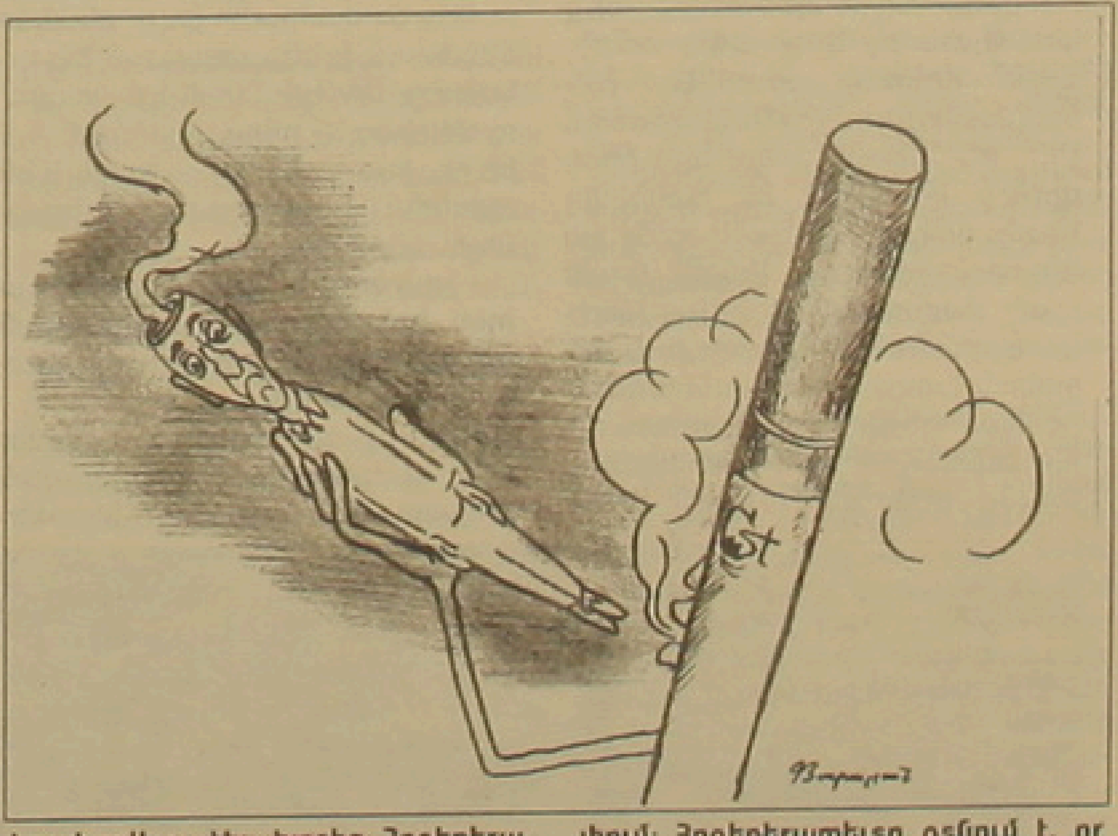

Իսկ ինչպե՞ս օգնել մոլի ծխողին՝ հրաժարվելու ծխախոտից: Հոգեբերապետ Ցոլակ Հակոբյանի կարծիքով, բուժական առ այսօր կիրառվող՝ վախի ու սարսափեցնելու վրա հենված մեթոդն ամենեւին չի նպաստում արատավոր սովորույթի վերացմանը: Ծխելու դրդապատճառները շատ հաճախ հոգեբանական են՝ հարմարավետության պատրանք, ինքնահաստատում, ձգտում տրեսներից բեռնաթափում: Հոգեբերապետը գտնում է, որ բուժումը պետք է սկսել հակառակ բեւեռից, այսինքն՝ ծխախոտին վերապահվող առաքելությունն այլ միջոցով լուծելու առաջարկով, կիրառելով ինքնաներշնչման սկզբունքը՝ ինչի՞ կարելի է հասնել ծխելը դադարեցնելու դեպքում:

Նիկոտինը հավասարապես ե՛ւ ֆիզիկական, ե՛ւ հոգեբանական կախվածություն է ստեղծում: Բժիշկները հետազոտել են, որ միանգամայն որոշակի կապ կա արյան մեջ նիկոտինի խտության եւ ծխած գլանակների թվի միջեւ: Գլանակի այրումից շուրջ 6500 քիմիական նյութեր են անջատվում, որոնցից 250-ը կանցերոգեն են: Տարիներ կուտակվելով օրգանիզմում, դրանք ի վերջո հանգեցնում են քաղցկեղի, ինֆարկտի, կաթվածի: Ըստ վիճակագրության, տղամարդկանց կյանքի տարիների 25 տոկոսը խլում է ծխախոտը: «Ինչո՞ւ ծխել կյանքը, եթե կարելի է երկար ապրել», պատկերավոր նշում է ՀՀ ԳԱԱ փոխպրեզիդենտ Էմիլ Գաբրիելյանը, ով 30 տարի ծխել է եւ, այնուամենայնիվ, կարողացել թողնել: Մեր տարակուսանքին, թե գիտենք խոր ծերության հասած մարդկանց, ովքեր ողջ կյանքում ծխել են, եւ այսօր էլ վատ չեն զգում իրենց, նա պատասխանեց. «Ավելին կապրեին, եթե չծխեին»:

Իսկ ընդհանրապես, անկախ անձի՝ այս արատի դեմ պայքարելու ակտիվությունից, անկախ ամեն տեսակ կոնվենցիաներից, նախ եւ առաջ պետական նախանձախնդրություն ու ծրագիր է պետք: Իսկ մենք առայժմ հպարտանում ենք, որ ծխախոտի արտադրությունը մեր տնտեսության ամենազարգացած ոլորտներից է եւ մեծ եկամուտներ է բերում:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

«Ամերիկացիների մարտական ոգուն ինչ-որ բան պակասում է»

Ասում է գեներալ Արկադի Տեր-Թադեւոսյանը

Իրաքյան պատերազմի խռոնիկան ուղեկցվում է ամենատարբեր վերլուծություններով՝ տնտեսական, քաղաքական, աշխարհաքաղաքական:

Ինչպե՞ս են այս պատերազմը տեսնում մեր ռազմական մասնագետները:

Ռազմական հզոր մեքենայի եւ անհամեմատ թույլ զինված միավորումների բախման ի՞նչ առանձնահատկություններ են մատնանշում նրանք:

«Ազգին» իր մեկնաբանություններն է ներկայացնում ՀՀ պաշտպանության նախարարի նախկին գլխավոր օգնական, Շուշիի ազատագրման «ճարտարապետ», աֆղանական պատերազմով անցած գեներալ-մայոր Արկադի Տեր-Թադեւոսյանը:

«Ապաչի» այս ուղղաթիռը, որը շատ է օգտագործվում իրաքյան այս պատերազմում, մարտական գործողությունների ժամանակ հետեւակի գլխավոր պաշտպանն ու հարվածող ուժն է միաժամանակ:

- «Փոթորիկ անապատում» գործողության ժամանակ, ինչպես ԱՄՆ վարած վերջին բոլոր պատերազմների ընթացքում, այդ երկրի զինված ուժերը չեն դիմել կոնտակտային, ուղղակի կռիվների: Այսինքն՝ ամերիկացի զինվորները դեմ առ դեմ չեն հանդիպել հակառակորդին:

Եվ օդում, եւ գետնի վրա ունենալով անհամեմատելի գերակայություն իրաքյան դիմադրության հանդեպ՝ ԱՄՆ-ն այս պատերազմում որոշեց գնալ կոնտակտային գործողությունների: Այդ գործողությունները Մ. Նահանգները երկար նախապատրաստել եւ հաշվարկել էր: Այսօր շատ է խոսվում, թե ամերիկացիները սխալ էին հաշվարկել, բայց ցանկացած պատերազմի գործողություններն էլ տեսական նախապատրաստությունների համեմատ վեր են հանում շեղումներ: Այլ խնդիր է, թե ինչ չափերի են հասնում այդ շեղումներն ու թերացումները:

- Ինչպիսի՞ թերացումներ եք տեսնում:

- Ճշտեմ, որ խնդիրը հիմա դիտարկում եմ զուտ ռազմական գործողությունների տեխնիկայի ու տրամաբանության տեսակետից:

Մ. Նահանգների հաշվարկներն ինչ-որ տեղ քամուն տրվեցին հետախուզական ոչ ճշգրիտ տվյալների պատճառով:

1991-ին Պարսից ծոցի պատերազմի ժամանակ ԱՄՆ-ին միացած երկրների կոալիցիոն ուժերը գլխավորող, Սաուդյան Արաբիան ներկայացնող գեներալ Խալեդ Իբն Սուլթանը եւս այդ պատերազմին նվիրված իր «Անապատի ռազմիկը» գրքում մատնանշում է հետախուզությունը՝ որպես ԱՄՆ-ի թույլ կետ: Այստեղից էլ բխում է ամերիկյան զինված ուժերի մեծ ինքնավստահությունը: «Մենք մտածում էինք, թե ավտոմատավոր այդ իրաքցիները կամենում են հանձնվել մեզ ու փորձում են հասկացնել դա ինչ-որ նշաններով: Այնինչ նրանք կրակ բացեցին մեզ վրա»: Ամերիկյան զինվորների այսպիսի անմիջական խոստովանություններն անընդհատ տպվում են հեռուստառեպորտաժներում: ԱՄՆ հետախուզությունը հնարավորություն ուներ շատ ավելի լավ օգտագործելու իրաքյան քրդերի, ընդդիմության, գործարար որոշ շրջանակների գործոնները, բայց չարեց:

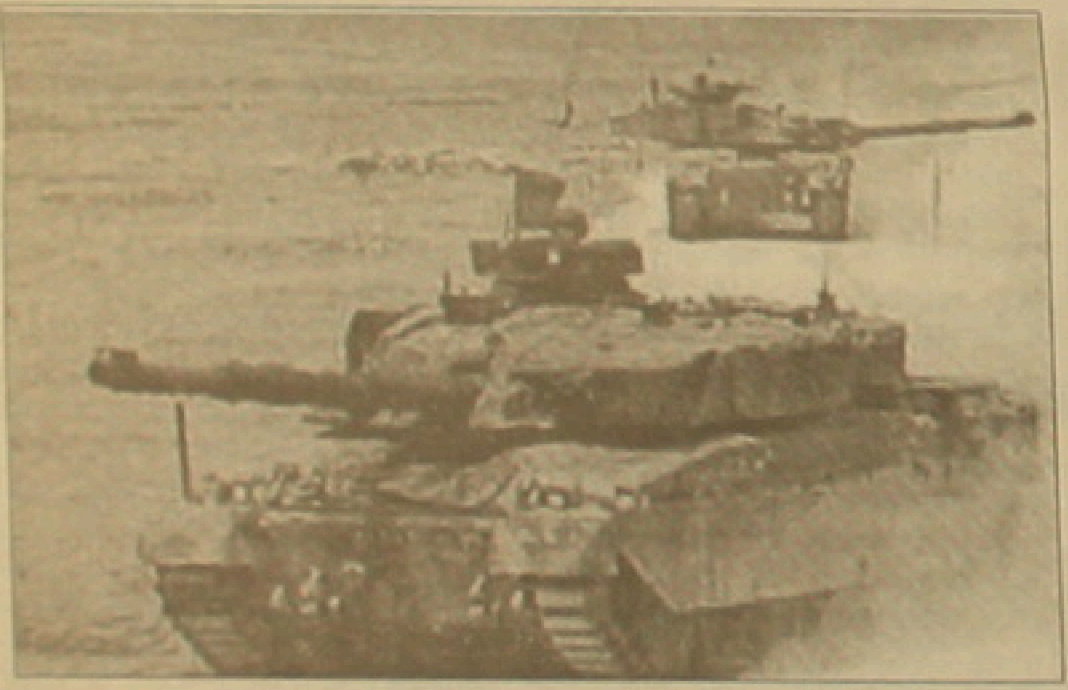

«Չելենջեր» հրասայլերն իրենց դժվար խոցելի զրահով, լազերային դետեկտորով եւ համակարգչային կառավարման զենքերով հանդիսանում են ամերիկյան ցամաքային ուժերի գլխավոր զենքը:

Փոխարենը, հենց այդ ինքնավստահությամբ, ԱՄՆ ռազմական ղեկավարությունը որոշեց համեմատաբար փոքրաթիվ մարդկային ռեսուրսներ կուտակել իր սանձազերծած պատերազմի դաշտում: 1991-ի գործողությունների ժամանակ ԱՄՆ զորքերի թիվը ծոցում 595 հազար էր, որ աջակցող պետությունների ուժերի հետ անցնում էր 780 հազարից: Այս անգամ, տարբեր տեղեկություններով, ԱՄՆ ներկայությունը պատերազմական գործողությունների ասպարեզում 200-400 հազար է:

Իհարկե, ԱՄՆ-ը ժամանակակից գերազանց ռազմական տեխնիկա է կուտակել այնտեղ, մի քանի անգամ ավելի շատ, քան անհրաժեշտ է: Բայց պատերազմում որոշիչ գործոնը մարդկային ռեսուրսն է: Մինչեւ զինվորը չկանգնի հողին, այն գրավված չէ, անգամ եթե հիմնահատակ ավերված է օդից:

- Գուցե այդ տրամաբանությա՞մբ Մ. Նահանգները 150 կմ երկայնքով տարածեց իր զորքերն իրաքյան անապատում: Ինչպե՞ս եք գնահատում այս մանեւրը:

- Կարծում եմ՝ ռազմական նպատակահարմարության տեսակետից դա արդարացված քայլ չէր: Սովորաբար նման հապճեպ գործողություններ չեն ձեռնարկվում: Դեռ ռազմական գործողությունները չսկսած, ամերիկացիները հայտարարում էին մի քանի օրվա ընթացքում Բաղդադը գրավելու մասին: Ընդունված է նախ որեւէ կոնկրետ տարածք գրավել եւ, թիկունքը ապահովելով, հանգրվան առ հանգրվան առաջանալ դեպի գլխավոր նպատակակետը:

Ամերիկացիներն անապատով մեկ, 150 կմ երկարությամբ, ձգեցին իրենց զորքերը՝ կամենալով միանգամից Բաղդադն ունենալ եւ կարծելով, թե Իրաքի մայրաքաղաքում ու նրա ճանապարհի բոլոր բնակավայրերում իրենց սպասում են գրկաբաց: Զորքերի նման երկար գծեր տակտիկորեն ընդունված չեն, քանի որ, փաստորեն, խիստ խոցելի են դառնում՝ հատվածաբար ոչնչացնելու տեսակետից:

- Կարծում եք ԱՄՆ-ն արմատապես խմբագրո՞ւմ է ռազմական գործողությունների իր սկզբնական պլանները:

- ԱՄՆ-ը գրագետ մասնագետներ ունի եւ, կարծում եմ, խմբագրման աշխատանքներ տարվում են: Վերջին օրերին նրանք լրացուցիչ ուժեր կուտակեցին Իրաքում: Նրանք թերեւս կսկսեն մաքրել իրենց թիկունքը եւ շրջափակել բնակավայրերը: Ամերիկացիները գործելու շատ տարբերակներ ունեն, ի տարբերություն իրաքցիների:

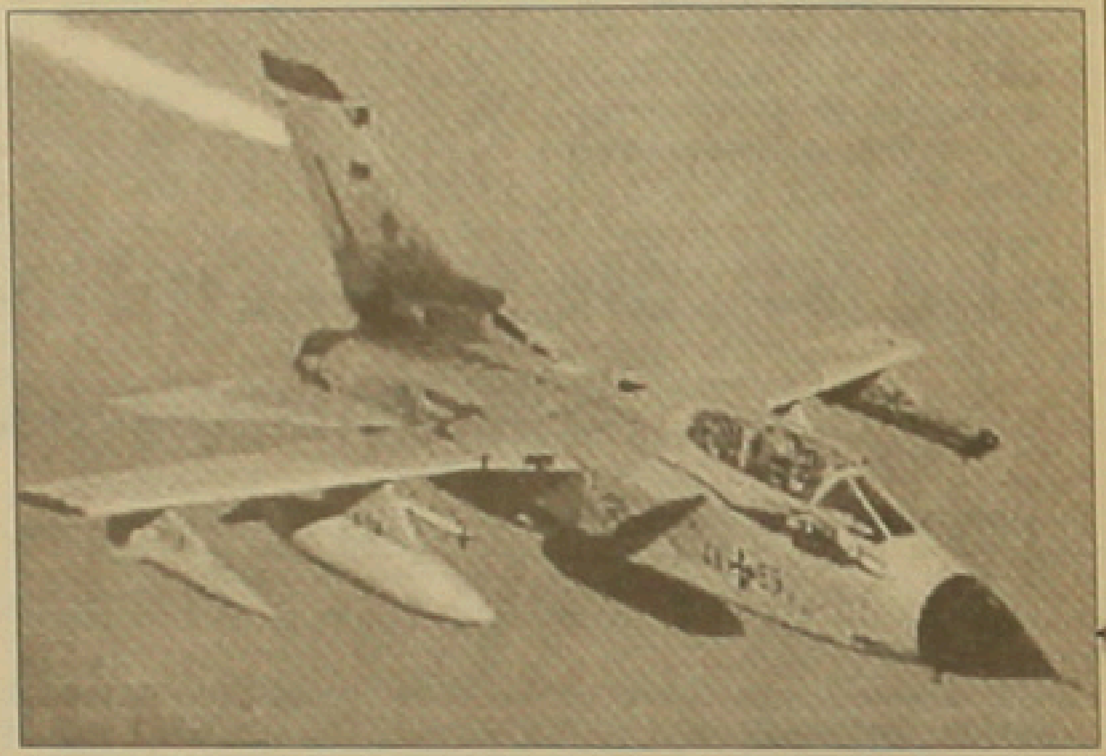

«Տոռնադո» տիպի այս ինքնաթիռն անգլիական է: Հատկանշական է իր ուղղահայաց թռիչքով, թեւերի տակ վառելիքի հավելյալ հարմարությամբ (որը թռիչքի պահին կարելի է վայր գցել՝ օդանավն ավելի ճկուն դարձնելու համար) եւ միանգամից 5 տարբեր տեսակի հրթիռներ կրելու կարողությամբ:

- Ինչպիսի՞ն են Ձեր դիտարկումներն իրաքյան դիմադրության վերաբերյալ:

- Իրաքցիների ձեռքին խորհրդային, նաեւ ֆրանսիական ու այլ արտադրության զենք է՝ որոշ չափորոշիչներով հնացած: Բայց ամեն դեպքում «Կալաշնիկով» ավտոմատն ու T-72 տանկը վատ ընկերներ չեն ուղղակի մարտերի համար: Իրաքցիներն առայժմ կիսապարտիզանական կռիվներ են վարում եւ խուսափում ուղղակի բախումներից: Կարծում եմ՝ նրանք խնայում են իրենց ուժերը եւ դեռ բոլոր խաղաքարտերը չեն բացել:

- Իսկ ինչպե՞ս է, ըստ Ձեզ, ընթանում հոգեբանական պատերազմը: Որքանո՞վ է ամուր հարձակվողների եւ դիմադրողների մարտական ոգին:

- Երբ օտարը փորձում է քեզ պարտադրել գաղափարախոսություն եւ անում է դա՝ ներխուժելով քո հողն ու սփռելով մահ ու ավեր, ներքին դիմադրությունդ չունի այլ ճանապարհ, քան ուժգնանալը: Այնպես որ, թեպետ ԱՄՆ-ն Իրաքն օգտագործեց որպես հրաձգարան խորքային, ինքնակառավարվող, շատ ուրիշ ռումբերի եւ առհասարակ իր ռազմատեխնիկայի նոր սերնդի փորձարկման համար, իրաքցիների մարտական ոգին չի նվազելու, այլ հետեւողականորեն բարձրանալու է:

ԱՄՆ մասնագետները ջանասիրաբար աշխատում են: Աշխարհի շատ լրատվամիջոցներ ամերիկյան բանակի ուղղակի գովազդն են անում՝ ամրացնելու համար ամերիկացի զինվորների մարտական հաստատակամությունը:

«Պատրիոտ» ցամաք-օդ այս հրթիռն առավելապես օգտագործվում է հակառակորդի թռչող հրթիռները ոչնչացնելու նպատակով: Ինչպես Ծոցի, այնպես էլ Իրաքի դեմ այս պատերազմում ամերիկացիներն այն օգտագործում են դաշնակից երկրների (Քուվեյթ, Իսրայել) օդային պաշտպանության համար:

ԱՄՆ-ն ունի առավելագույն հաշվարկված համակարգ, որը լավ վարձատրում է զինվորին, գնահատում է զինվորին եւ նախընտրում կորցնել տասը միավոր ռազմական տեխնիկա մեկ մարտիկի կյանքի դիմաց, ի սկզբանե գիտի, թե որքան ապահովագրական գումար պետք է վճարի կորցրած զինվորի համար: Նրանց զինվորի համար բոլոր պայմանները ստեղծված են: Բայց ամենափոքր դժվարության դեպքում՝ անգամ ոչ հակառակորդի, այլ, ասենք, բնության պատճառով, սկսում է զգացվել, որ նրանց ինչ-որ բան պակասում է, պակասում է լրջորեն: Եվ մտածում ես, թե ի՞նչ կլինի, եթե նրանք ուժեղ զինված հակառակորդի հանդիպեն: Նրանց տեխնիկայի գերհզոր մեքենան, թերեւս, կհավասարվի զրոյի, քանի որ մարտական ոգին կչքանա: Գուցե ամերիկացի զինվորին հենց այդ կատարյալ հարմարավետությունն է խանգարում: Հեռուստառեպորտաժներում մենք տեսնում ենք, թե ինչպես են այդ զինվորներն իրենց իրերը լվանում իրենց կողքին հարմարեցված մինի լվացքի մեքենաներում:

«B-52» տեսակի այս կործանիչն ամերիկյան բանակի հնաբնակներից է: Այնուամենայնիվ, ներկա պատերազմում կարիք զգացվեց բրիտանական ռազմաբազաներից այն ուղարկել ճակատ՝ իր տարողունակության եւ խորը դիրքեր (բունկերներ, շենքերի ստորերկրյա հարկեր) հարվածելու կարողության համար:

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ԱԶԳ

Միջազգային

Բաղդադի օդանավակայանը գրավված է

Մակայն մարտերը շարունակվում են

«Ազգի» երեկվա համարում նշված էր, որ հակասական տեղեկություններ են ստացվում Բաղդադի կենտրոնից 15 կմ հարավ-արեւմուտք գտնվող միջազգային օդանավակայանի գրավման վերաբերյալ։ Երեկ առավոտյան, արդեն մեր թերթի լույս տեսնելուց հետո Ֆրանսպրեսը, Ռոյթերը եւ այլ գործակալություններ հաղորդեցին, որ ամերիկացիները գրավել են Սադդամ Հուսեյնի անվան միջազգային օդանավակայանի 80 տոկոսը։

Ռոյթերի թղթակիցը նշում է, որ Պարսից ծոցի 1991 թ. պատերազմից հետո Իրաքի նկատմամբ ձեռնարկված միջազգային պատժամիջոցների պատճառով Բաղդադի օդանավակայանը փաստորեն շատ քիչ է ծառայել քաղաքացիական բեռնափոխադրումներին։

Ամբողջ գիշեր պայթյունների ձայներ են լսվել Բաղդադում եւ օդանավակայանում։ Մայրաքաղաքի բնակիչները զրկված էին ջրից եւ էլեկտրականությունից։ Քաղաքի հսկիչ անցակետերը փակ էին։ Վաղ առավոտյան առաջին հաղորդումներն ստացվեցին միջազգային օդանավակայանի գրավման մասին։ Ամերիկյան զինվորական աղբյուրների տվյալներով, մարտերի ընթացքում սպանվել են իրաքցի 320 զինծառայողներ, ոչնչացվել են 3 տասնյակ զենիթային հրանոթներ, 3 զրահամեքենա եւ 23 բեռնատար։ Նաեւ գերի են ընկել 40 գվարդիականներ։

Միաժամանակ հաղորդվում է քրդական ուժերի աշխուժացման մասին։ Ֆրանսպրեսը նշում է, որ մի խումբ քուրդ մարտիկներ ամերիկացի զինվորների պաշտպանությամբ իրաքցիների հետ մարտի են բռնվել հյուսիսում՝ Մոսուլից 30 կմ հեռու։ Ամերիկյան օդուժը հարվածներ է հասցրել իրաքցիների դիրքերին։ Քրդերն ու ամերիկացիներն Իրաքի բանակի դիրքերը գրոհել են նաեւ Խազեր քաղաքի մոտակայքում։

Օդանավակայանի գրավումից հետո իրաքցիները փորձել են այնտեղից դուրս մղել ամերիկացիներին, սակայն արդյունքի չեն հասել։ Քուվեյթի հեռուստատեսության հաղորդումները վկայակոչելով՝ իրանական Իռնա գործակալությունը հաղորդում է, որ ամերիկացիներն օդանավակայանի տակ հայտնաբերել են գետնուղի, որը հասնում է Տիգրիս գետի ափ։

Ճապոնական Կիոդո գործակալությունը եւս հաղորդել է ԱՄՆ 3-րդ հետեւակային դիվիզիայի կողմից օդանավակայանի գրավման մասին։ Սակայն Մեծ Բրիտանիայի պաշտպանության նախարար Ջեֆրի Հունը երեկ կեսօրին BBC-ի թղթակցին հայտարարել է, թե ինքը չի կարող հաստատել օդանավակայանի գրավման փաստը։

BBC-ի տվյալներով, օդանավակայանի եւ Բաղդադի հարավարեւմտյան արվարձանի ռմբակոծումներից զոհվել են տասնյակ իրաքցիներ՝ ինչպես զինվորականներ, այնպես էլ խաղաղ բնակիչներ։ Ճապոնական TBS հեռուստաընկերությունը հաղորդել է, որ ԱՄՆ-ը մտադիր է օդանավակայանը հենակետ դարձնել Բաղդադի գրավման հետագա գործողությունների համար։

CNN-ը հաղորդում է, որ ամերիկյան զորքերը մի քանի ուղղությամբ մոտեցել են Բաղդադի արվարձաններին։ Դաշնակից ուժերի առանձին ստորաբաժանումներ արդեն մտել են քաղաք, որպեսզի հարձակում ձեռնարկեն իրաքցիների դիրքերի եւ վարչակազմի անդամների վրա։

Միաժամանակ չի բացառվում, որ ամերիկյան զորքերը դադարեցնեն հարձակումը Բաղդադի վրա եւ մեկուսացնեն քաղաքը, մինչեւ որ Իրաք ժամանեն նոր ազգային կառավարության անդամները։ Երեկ նման հայտարարություն արեց նախագահի Ջորջ Բուշի գլխավոր զինվորական խորհրդական, գեներալ Ռիչարդ Մայերսը։

Իրաքի իշխանությունները պնդում են, թե օդանավակայանի շրջանում ոչնչացվել են 5 ամերիկյան տանկ եւ 1 ուղղաթիռ։ Բանակի ներկայացուցիչն Իրաքի արբանյակային հեռուստատեսությամբ հայտարարել է, որ Բասրա քաղաքը մնում է իրաքցիների վերահսկողության տակ։

Գեներալ Ռիչարդ Մայերսն իր հերթին Պենտագոնում լրագրողներին ասել է, թե ներկայումս հակաիրաքյան կոալիցիայի ուժերը վերահսկում են Իրաքի օդային տարածքի 95 եւ ցամաքային տարածքի 45 տոկոսը։

Պ. Ռ.

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Կոնգրեսն 80 մլրդ հատկացրեց Իրաքի պատերազմին

ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատը հավանություն է տվել նախագահ Ջորջ Բուշի առաջարկությանը, որով նախատեսվում է հավելյալ 80 մլրդ դոլար հատկացնել Իրաքի պատերազմի ծախսերին։ Ասոշիեյթեդ պրեսը հաղորդում է, որ նախագիծն ընդունվել է 414 ձայներով, դեմ՝ 12։

Տվյալ գումարը կծախսվի անմիջականորեն ամերիկյան բանակի կարիքների, ինչպես նաեւ դաշնակիցներին վճարումներ կատարելու, հակաահաբեկչական գործունեության եւ ծանր կացության մեջ հայտնված ավիաընկերություններին օգնելու նպատակներով։

Կառավարությանը հաջողվեց կոնգրեսականներին համոզել պաշտպանելու վարչակազմի ծրագիրը։ Մասնավորապես, Կոնգրեսը հավանություն տվեց Սպիտակ տան այն որոշմանը, որ 1 մլրդ դոլար հատկացվի Թուրքիային՝ հակաիրաքյան կոալիցիային նրա առավել ակտիվ մասնակցությունը խրախուսելու համար։

Բացի դրանից, սենատոր Ջոն Էնսայնը հետ վերցրեց իր ուղղումը, որի համաձայն ֆրանսիական եւ գերմանական ընկերությունները պետք է զրկվեին Իրաքի վերականգնմանը հատկացվելիք 2,5 մլրդ դոլարի մի մասին հավակնելու հնարավորությունից։

Ըստ Փաուելի, ՄԱԿ-ի դերն Իրաքում դեռ անորոշ է

ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելը մինչեւ օրս որոշակի կարծիք չի հայտնել Իրաքի հետպատերազմյան կառուցվածքին ՄԱԿ-ի եւ ՆԱՏՕ-ի մասնակցության առթիվ։

Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ ՄԱԿ-ի եւ ՆԱՏՕ-ի անդամ երկրների ներկայացուցիչները հինգշաբթի օրը գրեթե միահամուռ ԱՄՆ-ից պահանջել են ՄԱԿ-ին գլխավոր դեր հատկացնել հետպատերազմյան Իրաքի կառավարման մեջ։

Ըստ Փաուելի հայտարարության, ՄԱԿ-ը պետք է ԱՄՆ-ի եւ Մեծ Բրիտանիայի գործընկերը դառնա Իրաքի վերակառուցման մեջ, բայց իշխանությունը զինվորական վարչակազմից նոր կառավարությանը կփոխանցվի գլխավորապես ԱՄՆ-ի եւ Մեծ Բրիտանիայի վերահսկողությամբ։

ՆԱՏՕ-ի եւ ՄԱԿ-ի անդամ պետությունների ներկայացուցիչների հետ Փաուելի անցկացրած 20 հանդիպումների ընթացքում քննարկվել է այդ կազմակերպությունների դերն Իրաքի ապագա կառուցվածքում։ Հանդիպումների ավարտից հետո Փաուելը մամլո ասուլիսում հայտարարել է, թե «ՄԱԿ-ը, անկասկած, Իրաքում որոշակի դեր կխաղա պատերազմի ավարտից հետո, բայց այդ դերը որոշվելու է ավելի ուշ»։

Փաուելի խոսքերով, հետպատերազմյան Իրաքում ՆԱՏՕ-ի ուժերը պետք է օգտագործվեն անվտանգության ապահովման նպատակով։

«Ֆիգարո» թերթին տված հարցազրույցում Փաուելը հայտարարել է, թե Իրաքում ՄԱԿ-ի դերը պետք է լինի «մարդասիրական օգնության ապահովումը եւ ժամանակավոր վարչակազմի գործողությունների վերահսկումը»։

Կիպրոսի նախագահը մերժեց Դենքթաշի «խաղաղության ծրագիրը»

Երեկվա համարում «Ազգն» անդրադարձավ «Հյուսիսային Կիպրոսի Թուրքական Հանրապետության» նախագահ Ռաուֆ Դենքթաշի այսպես կոչված խաղաղության ծրագրին։ Անդրադարձի համար հիմք էր ծառայել Նիկոսիայում «Ազգի» հատուկ թղթակից Ջորջ Տեր-Բարթողի տեղեկատվությունը, որտեղ նշվում է Դենքթաշի մամուլի ասուլիսի եւ ծրագրի օրինակները Կիպրոսի նախագահ Թասոս Պապադոպուլոսին, ինչպես նաեւ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանին ներկայացնելու մասին։

Դենքթաշի ծրագիրը նախատեսում է Վարոշա քաղաքն իր շրջակայքով, որը թուրքերը վերանվանել են Մարաշ, հանձնել հույներին, փոխարենը թուրքական հատվածի նկատմամբ կիրառվող առեւտրական արգելքների վերացման համար երաշխիքներ ստանալ Կիպրոսի կառավարությունից։ Տեր-Բարթողն իրավացիորեն նշում էր, որ ծրագրի ներկայացումը ժամանակացույցի առումով ավելի լավ հաշվարկված լինել չէր կարող։

Այլ կերպ, Դենքթաշն այս ծրագրով փորձում է ոչ միայն արդարանալ Կիպրոսի վերաբերյալ ՄԱԿ-ի բանաձեւի մերժման համար, այլեւ դա հագեցնում է հունական կողմի համար անընդունելի կետերով, որպեսզի հույները նույնպես հայտնվեն անհաշտի դերում։ Այս ամենի առումով պատահական չէ, որ Դենքթաշի ծրագրին առաջադրվում է ՄԱԿ-ի ջանքերի ձախողման վերաբերյալ պաշտոնական զեկուցագրի հրապարակումից մեկ եւ Եվրամիությանը Կիպրոսի անդամակցության պայմանագրի ստորագրումից երկու շաբաթ առաջ։

Ապրիլի 3-ի համարներում Դենքթաշի ծրագրին անդրադարձան նաեւ թուրքական թերթերը։ Հարկ է սակայն նշել, որ այդ օրը դրանց գլխավոր թեման ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելի Անկարա կատարած այցն էր, եւ դրա ֆոնին՝ թուրք-ամերիկյան տարաձայնությունների հաղթահարումը։ Այդ իսկ պատճառով ծրագիրը լայն արձագանք չգտավ։ Թուրքական թերթերի ուշադրությունից վրիպեց նաեւ Թուրքիայի ղեկավարների հետ պետքարտուղարի հանդիպումներում Կիպրոսի հարցի քննարկումը։

Թեեւ դա Փաուելի համար առանցքային հարց չէր, բայց եւ այնպես, հակաիրաքյան պատերազմի այս օրերին դրա արծարծումն ինքնին ցույց է տալիս, որ այդ պատերազմի նշանակությունը տարածաշրջանի երկրների ռազմավարական վերախմբավորման առումով դուրս է գալիս Մերձավոր եւ Միջին Արեւելքի շրջանակներից։ Ուրեմն Դենքթաշը «խաղաղության ծրագիրը» ներկայացնելիս հաշվի է առել նաեւ Փաուելի այցը, նախապես իմանալով, որ Անկարայում պետքարտուղարն արծարծելու է Կիպրոսի հարցը։

Հասկանալի է, որ պաշտոնական Վաշինգտոնը Հյուսիսային Իրաք ներխուժելու մտադրության համար թուրքական իշխանություններին քննադատելուց առաջ նրանց խստագույնս քննադատել էր նաեւ Կիպրոսի վերաբերյալ ՄԱԿ-ի բանաձեւը ձախողելու առնչությամբ, ամեն կերպ ընդգծելով բանաձեւի մշակմանն իր մասնակցությունը ու դրա ընդունման առնչությամբ շահագրգռությունը։

Համենայն դեպս, Կիպրոսի Հանրապետության նորընտիր նախագահ Պապադոպուլոսն արդեն մերժել է Դենքթաշի 6 կետից բաղկացած «խաղաղության ծրագիրը»։ Այդ մասին ապրիլի 4-ին տեղեկացնում է թուրքական «Ենի շաֆաք» թերթը։ Ուշագրավ է մերժման պատճառաբանությունը։ Ի դեպ, թուրքական կողմը ՄԱԿ-ի բանաձեւը մերժելիս, մերժմանը հունական կողմին եւս մասնակից դարձնելու մղումով անընդհատ ընդգծում էր, որ դրան դեմ են նաեւ հույները։

Մինչդեռ նախագահ Պապադոպուլոսը ծրագրի մերժումը պատճառաբանում է կողմերի բանակցությունները միմիայն ՄԱԿ-ի հովանու ներքո անցկացնելու անհրաժեշտությամբ։ Այնուհետեւ նա ավելացնում է. «եթե հակամարտության կարգավորումը շահագրգռում է Դենքթաշին, ապա նա հետագա բանակցությունների համար առնվազն հիմք պետք է ընդունի ՄԱԿ-ի բանաձեւը»։

Հարկ է սակայն նշել, որ Կիպրոսի հիմնահարցի կարգավորման առումով կարեւորը սոսկ ՄԱԿ-ը չէ, ոչ էլ Դենքթաշը, այլեւ ՄԱԿ-ի բանաձեւի մերժման առումով Դենքթաշի խրախուսումը։ Ակամա հարց է ծագում՝ ովքե՞ր են խրախուսում։ Պատասխանը միանշանակ է՝ թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբը։

Թեեւ խրախուսման պայմաններում Դենքթաշը կարողանում է փակել Կիպրոսի հիմնահարցի կարգավորման ուղիները, սակայն բախվում է կիպրացի թուրքերի բուռն հակազդեցությանը եւ փակուղու առջեւ է կանգնում հենց ինքը։ Կարծում ենք, թուրքական հատվածում կազմակերպվող 80 հազարանոց ցույցերը եւ «Դենքթաշը մեզ չի ներկայացնում» գրությամբ պաստառները որոշակի պատկերացում այդ առումով տալիս են։

ՅԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

ՕՏԱՐ ՄԱՄՈՒԼ

Ամերիկացիներն ուժ են հավաքում վախի դեմ պայքարելու համար

Երիտասարդ սերունդն ահաբեկչության, պատերազմի եւ քաղաքացիական խժդժությունների «համն է զգում» առաջին անգամ, գրում է Կարեն Պետերսոնը USA Today թերթի մարտի 27-ի համարում, որտեղից քաղվածաբար հատվածներ ենք ներկայացնում մեր ընթերցողներին։

Մինչ Իրաքում ռմբակոծությունները շարունակվում են, ամերիկացիները պարտավոր են սովորել ապրել անորոշության եւ երկարատեւ վախի պայմաններում։ Դրա փորձը նրանք ձեռք բերեցին սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչական իրադարձություններից։ Բայց ոչ լրիվ չափով։ Պատրա՞ստ ենք արդյոք առաջիկա ամիսներին, կամ գուցե տարիներին, սեղմել մեր գոտիները եւ դիմակայել տնտեսական ճգնաժամը, որ կարող է ծառանալ մեր առաջ։

Շատերի համար դա իսկական մարտահրավեր է լինելու։ «Մենք անորոշ վիճակում ենք», ասում է Ֆլորիդայի պետհամալսարանից ստրեսի մասնագետ Չարլզ Ֆիգլին, վրդովեցուցիչ իրադարձությունների շարք է մուտք գործել ամերիկյան պատմություն. մեկ օրում երեք հազար ամերիկացի կորցրինք, վերադարձի ճանապարհին խորտակվեց մեր տիեզերանավը եւ ընդհանրապես տիեզերքի նվաճման մեր երբեմնի մարտունակ ծրագիրն այժմ հնացած է։ Սիբիրախտի չլուծված, առեղծվածային խնդիր ունենք եւ մեր անվտանգությունն էլ երաշխավորված չէ»։

Մինչեւ վերջերս ամերիկացիները քիչ զոհեր էին տալիս պատերազմներում։ Բայց այժմ նրանց թիվը մեծանում է եւ գերի վերցվածների դեմքերը սարսափ են տարածում երկրի ներսում, հատկապես երիտասարդների վրա։ Նրանք չեն հիշում Վիետնամի պատերազմը եւ չգիտեն ինչ բան է ազգը ջլատել։

Մենք դարձյալ տեսնում ենք պատերազմից դժգոհողների երթերը։ «Մենք որոշ բան սովորել ենք Վիետնամի պատերազմի մեր սխալներից, բայց ակնհայտորեն բավականաչափ չենք սովորել դրա հետեւում թաքնված քաղաքականության մասին», նշում է դարձյալ Ֆիգլին։

«Ես մտահոգված եմ, որովհետեւ մենք շփացած հասարակության անդամներ ենք։ Սովոր ենք ծախսելու, սպառելու եւ մեր արածի դիմաց պարգեւատրվելու», ասում է Պրինստոնից կրոնի ուսումնասիրության կենտրոնի հոգեբան Ռոբերտ Վուդնաուն։

Նույնիսկ երիտասարդներն են հուսալքված. «Մենք այլընտրանքային լրատվամիջոցներ ենք փնտրում, որովհետեւ այլեւս չենք հավատում այն ամենին, ինչ լսում ենք», նշում է Սիեթլից 21-ամյա Մայք Բաաբը։ «Մենք մեր անմեղությունը կորցրինք սեպտեմբերի 11-ին։ Սա առաջին անգամն է, որ իմ սերունդը դեմ առ դեմ է կանգնում իսկական դժվարության հետ։ Ահաբեկչության դեմ մղվող այս պատերազմը կամ խորտակելու է իմ սերնդին, կամ բնորոշելու դրան»։

Անցան այն տարիները, ավելացնում է մեկ ուրիշը, որ մարտին 20 դոլար էիր դնում բանկում եւ 40 դոլար ստանում դեկտեմբերին։

Յոթանասուն եւ ավելի տարիների վետերանները, որոնք ապրել են «մեծ դեպրեսիայի» տարիների դժվարությունները, այնուամենայնիվ, հավատում են, որ իրենց տառապանքները կփոխհատուցվեն բարիքներով։ Սակայն «եթե այս տարի մեր գործերը հաջող չընթանան, ապա կարելի է ենթադրել, որ այդ հավատն էլ փխրուն է կամ խաբուսիկ», հակաճառում է Հյուսիսարեւմտյան համալսարանի հոգեբանության մի պրոֆեսոր։

Ինքնավստահությունը կարելի է վերականգնել ակնկալված կամ չակնկալված վայրերում կամ ժամանակ, եզրակացնում է հոդվածագիրը։

Կինո

Չես կարող հաղթահարել, ուրեմն միացիր «Չիկագոն» իմ մանկական երազանքի իրականացումն է», երդվում է Քեթրին Զիտա-Ջոնսը։ Դերասանուհի Միրանդա Ռիչարդսոնը Քեթրինի հայրենակցուհին, հեգնորեն հաստատում է. «Ճիշտ է. նա պերճաշուք է ու դյութիչ. ինչին ձգտել է դեռ այն ժամանակից, երբ քայլում էր սեղանի տակ»։ Անգլուհի Զիտա-Ջոնսի կարիերան Հոլիվուդում աստղի տիտղոսն ու ամուսնությունը Մայքլ Դուգլասի հետ, ըստ Ռիչարդսոնի, պարզ բացատրություն ունի. «Չես կարող հաղթահարել, ուրեմն միացիր»։ Միրանդան նկատել է. «Այո, հռչակավոր լինելը լավ է։ Նա այնքան սիրալիր է, մանավանդ մեզնից նրանց հետ, ում համարում է անվնաս»։

Պետք է ենթադրել, որ օսկարակիր դառնալուց հետո Քեթրինն էլ ավելի սիրալիր կդառնա։

«ՕՍԿԱՐԻ» ԸՆՏՐՅԱԼՆԵՐԸ

«Օսկար» քեռու հրուշակը

Պեդրո Ալմոդովարը առաջին անգամ «Օսկարի» ներկայացվեց 1989-ին, «Կանայք նյարդային խանգարման եզրին» ֆարսի համար։ Այն ժամանակ նա նման էր «Բուքինգհեմի պալատ ներխուժած խուլիգանի», այնպես որ պալատականների վերաբերմունքը կանխորոշված էր։

Հիմա, տարիքն առնելով, նախկին հեգնաբանն ու կրքերի երգիչը դարձի է եկել, վերածվել լացակումած քարոզչի, բայց դրա փոխարեն «Օսկարի» ժյուրին այնքան քաղցր է գալիս, որ կինոակադեմիան պատրաստ է նրա ամեն մի նոր ֆիլմը ոսկեզօծ արձանիկով նշել, ինչով եւ զբաղված է 2000 թվականից ի վեր։

«Premiere» հանդեսը, չգիտես ինչու, Ալմոդովարին սիրում է համեմատել կանաչ սխտորի հետ, այնինչ դոն Պեդրոն վաղուց հրուշակ է դարձել։

Պեդրո Ալմոդովար

Հազարի օրորոցայինը

Ռեփի արքա Էմինեմին ընծայված «Օսկարը» հերքեց այն կարծիքը, թե կինոակադեմիայի անդամների մեծ մասը պատկանում են այն մարդկանց թվին, ովքեր երանի են տալիս, որ ռեփին ընդհանրապես երբեք գոյություն չունենար։ Կամ էլ կինոակադեմիկոսները սրտանց հուզվել են Էմինեմի կենսագրության մոտիվներով նկարահանված ֆիլմի դրվագներից մեկում հայտնաբերելով, որ մոլորակի գլխավոր ռեփերը, լուտանքախառն ասմունքից բացի, երգել էլ գիտի։ Ճագար մականունով նրա alter ego-ն այդ դրվագում իր հրեշտականման փոքրիկ քրոջ համար քնքուշ օրորոցային է երգում։

Ֆանտաստիկ «խաչասերում»

«Մատանիների տիրակալը. Երկու աշտարակ» կինոէպոսի պրոդյուսեր Բարի Օսբորնը եւ ռեժիսոր Փիթեր Ջեքսոնը մտադիր էին Գոլումին՝ իրենց կիսահամակարգչային հերոսին, առաջադրել «Օսկարի»՝ լավագույն երկրորդական դերի համար, քանի որ նրանց խորին համոզմամբ, խոսքը «մրցանակի արժանի լիարժեք դերասանական աշխատանքի» մասին է։ «Մենք ձգտել ենք Գոլումին դարձնել լավագույն արհեստական էակը, որին երբեւէ տեսել եք», ասում է Ջեքսոնը, բայց ավելացնում, թե պարծենալու նպատակով չեն ջանքեր թափել, այլ այն նկատառումով, որ Գոլումը՝ անձի երկատումից տառապող այդ սողունանման արարածը, Թոլքիենի նշանավոր եռերգության երկրորդ մասի կարեւոր դեմքերից մեկն է։ Նրան արժանահավատ դարձնելու եւ իսկական հույզերով ու զգացմունքներով օժտելու համար «WETA Digital» նորզելանդական ընկերության մուլտիպլիկատորները համակարգչային հերոսին ստեղծել են նրա կենդանի նախօրինակի՝ անգլիացի դերասան Էնդի Սըրքիսի ձայնը, բոլոր շարժումներն ու դիմախաղը պահպանելով։ Փաստորեն Սըրքիսը խաղում է իր դերը, բայց ոչ նրա դեմքը, ոչ էլ մարմինը անմիջականորեն ֆիլմում չկան։ Այս ֆանտաստիկ «խաչասերման» ղեկավարը՝ Էրիկ Սեյդենը, պատմում է. «Գոլումը կմախք ունի եւ մկանների համակարգ։ Այդ մկանները 300-ն են, ուստի նա կարող է, օրինակ, ավելի քան 250 անգամ «դեմքը փոխել»՝ առանց կրկնվելու»։ Ինչ ասել կուզի, հոլիվուդյան աստղերից շատերը Գոլումին կնախանձեն, բայց կինոակադեմիայի սահմանած «հիմար կանոնները», ի հիասթափություն Ջեքսոնի եւ Օսբորնի, բացառում են մուլտիպլիկացիոն էակի առաջադրումը «Օսկարի», այնպես որ ֆիլմը մրցանակների արժանացավ տեսողական եւ հնչյունային էֆեկտների համար։ Ջեքսոնի «մոգական աշխարհի» 800 դրվագներ ստեղծվել են համակարգչի օգնությամբ, իսկ որոշ տեսարանների հնչյունային ձեւավորման համար ռեժիսորն այցելել է Վելինգտոնի մարզադաշտ, որտեղ ֆուտբոլասերների 25 հազարանոց բազմությունը նրա ղեկավարությամբ դոփել է տեղում, երգել, շշնջացել կամ կուրծք ծեծել։

Քեթրին Զիտա-Ջոնս

Մայքլ Մուր

Չարժե շտապել

70-ամյա Փիթեր Օ'Թուլը, ըստ իր խոսքերի, արդեն պատրաստվում է այն աշխարհ ուղեւորվել եւ նույնիսկ իր գերեզմանի տապանագիրն է հորինել։ Այդ վերջին ուղեւորությունից առաջ, որ Օ'Թուլը հետաձգել է հերթական անգամ՝ «Օգոստոսը՝ առաջին կայսրը» մինի սերիալի գլխավոր դերը խաղալու համար, «Օսկարը» վավերացրեց, որ նա իր կյանքը իզուր չի ապրել։ Ուղեւորությունը, իրոք, արժեր հետաձգել, իսկ շտապել, դե, իհարկե, չարժե։

«Փոփքորն սիրողների միջազգային կլանը»

Անցյալ տարի, երբ ճապոնական «անիմեի» վարպետ Հայաո Միյաձակիի «Ոգիներից գերվածները» լիամետրաժ մուլտֆիլմին Բեռլինում «Ոսկե արջ» շնորհեցին, տարակուսանքի տեղիք տվեց, թե Լուիս Քերոլի «Ալիսը հրաշքների աշխարհում» գրքի մոտիվներով արված այդ բացահայտորեն առեւտրային էկրանացումը ինչպես կարող է բարձրագույն պարգեւի արժանանալ, եթե նախատեսված է «փոփքորն սիրողների միջազգային կլանի» համար։ «Ոսկե արջին» հաջորդած «Օսկարը» հավաստում է, որ «փոփքորն սիրողների միջազգային կլանի» անդամները կուռ ճակատ են կազմել ոչ միայն փառատոնային, այլեւ ակադեմիական ոլորտներում։

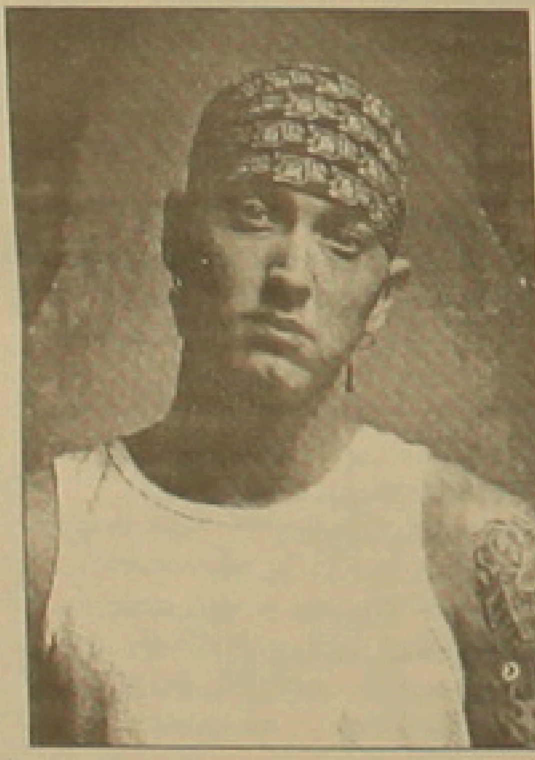

Էմինեմ

Բոուլինգ Բուշի համար

Վավերագրող Մայքլ Մուրը դեռ «Օսկարից» առաջ անցյալ տարի Կաննի փառատոնի հատուկ մրցանակին արժանացած իր «Բոուլինգ Կոլումբինայի համար» հրապարակախոսական ֆիլմում փորձում է պատասխան գտնել այն հարցին, թե ինչու Միացյալ Նահանգներում տարեկան սպանում են 11 հազար մարդու, իսկ Կանադայում՝ ընդամենը 80, եթե երկու երկրներում էլ հրազենի քանակը հավասար է։ Պատահական չէ, որ ամենաբուռն ելույթը Նախագահ Բուշի եւ նրա սանձազերծած իրաքյան պատերազմի դեմ, ի խախտումն օսկարյան կանոնակարգի, հնչեց հենց Մուրի շուրթերից։

Մյուսներն աշխատում էին պատշաճության կանոններից շատ չշեղվել, որքան էլ 75-ամյա «Օսկարի» հոբելյանական ծեսը հիշեցնում էր խնջույք ժանտախտի ժամանակ։

Արժե դիտել

7 ապրիլի, 23.10 Կենտրոն

■ **«Ութ կին»**★★: Ռեժիսոր՝ Ֆրանսուա Օզոն։ Դերերում. Կատրին Դընյով, Իզաբել Յուպեր, Դանիել Դարյո, Ֆանի Արդան, Վիրժինի Լըդուայեն, Էմանյուել Բեար։ Ֆրանսիա, 2002։

Սալոնային կատակերգության, մյուզիքլի եւ դետեկտիվի խառնուրդ, որի սյուժետային առանցքը տան միակ տղամարդու խորհրդավոր սպանությունն է։

9 ապրիլի, 23.05 Արմեն-Ալիք

■ **«Բիլի Էլիոթ»**★: Ռեժիսոր՝ Ստիվեն Դալդրի։ Դերերում. Ջեյմի Բել, Ջեյմի Դրեյվեն, Ջուլի Ուոլթերս։ Մեծ Բրիտանիա - Ֆրանսիա, 2000։

Բրիտանական կինոակադեմիայի 3 մրցանակին արժանացած ֆիլմի հերոսը՝ ածխահանների ավանում ապրող 11-ամյա Բիլին, տարված է բալետի պարող դառնալու երազանքով։

11 ապրիլի, 23.10 Կենտրոն

■ **«Շիրի»**★: Ռեժիսոր՝ Ջե-գյու Կան։ Դերերում. Սուկ-գյու Հան, Մին-սիկ Չոյ, Յուն-ժին Կիմ։ Հարավային Կորեա, 1999։

Լրտեսական ինտրիգով մարտաֆիլմ, որը վերջին տարիների կորեական կինոյի ամենամեծ շահութաբեր հաջողություններից մեկն է։

11 ապրիլի, 00.20 Հ1

■ **«Կեսգիշերային տապ»**★: Ռեժիսոր՝ Նորման Ջուիսոն։ Դերերում. Ռոդ Ստայգեր, Սիդնի Պուատյե։ ԱՄՆ, 1967։

Հակառասիստական դետեկտիվ, որին շնորհվել է 5 «Օսկար», այդ թվում՝ լավագույն կինոնկարի համար։

13 ապրիլի, 23.00 Հ1

■ **«Դիլետանտներ»**★★: Ռեժիսոր՝ Հել Հարթլի։ Դերերում. Իզաբել Յուպեր, Մարտին Դոնովան, Էլինա Լյովենզոն։ Մեծ Բրիտանիա - Ֆրանսիա - ԱՄՆ, 1994։

Սեւ հումորով լի տրագիկոմեդիա, որի հերոսը, տառապելով հիշողության կորստից, ձգտում է վերականգնել իր անցյալը։

13 ապրիլի, 04.05 1-ый канал

■ **«Ռոկկոն եւ նրա եղբայրները»**★★★: Ռեժիսոր՝ Լուկինո Վիսկոնտի։ Դերերում. Ալեն Դելոն, Ռենատո Սալվատորի, Աննի Ժիրարդո, Կլաուդիա Կարդինալե։ Իտալիա, 1960։

Ընտանեկան կինովեպ, որն անցել է իտալական էկրանի դասական գործերի կարգը։

Լավագույն ֆիլմերի ցանկը

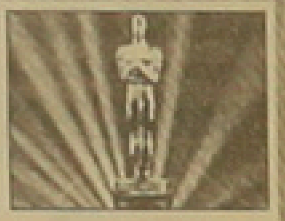

1. «Տիտանիկ» (1997) - 11 «Օսկար» (14 անվանակարգ)
2. «Բեն Հուր» (1959) -11 «Օսկար» (12 անվանակարգ)
3. «Վեսթսայդյան պատմություն» (1961) -10 «Օսկար» (11 անվանակարգ)
4. «Քամուց քշվածները» (1939) - 9 «Օսկար» (12 անվանակարգ)
5. «Անգլիացի հիվանդը» (1996) - 9 «Օսկար» (12 անվանակարգ)
6. «Ամադեուս» (1984) - 9 «Օսկար» (11 անվանակարգ)
7. «Ժիժի» (1958) - 9 «Օսկար» (9 անվանակարգ)
8. «Վերջին կայսրը» (1986)- 9 «Օսկար» (9 անվանակարգ)
9. «Այսուհետ եւ հավիտյանս հավիտենից» (1953) - 8 «Օսկար» (13 անվանակարգ)
10. «Նավահանգստում» (1954) - 8 «Օսկար» (12 անվանակարգ)։

Լավագույն ռեժիսորների ցանկը

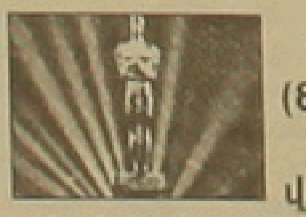

1. Ֆեդերիկո Ֆելլինի - 5 «Օսկար» (8 անվանակարգ)
2. Ջոն Ֆորդ - 4 «Օսկար» (5 անվանակարգ)
3. Ուիլյամ Ուայլեր - 3 «Օսկար» (12 անվանակարգ)
4. Ֆրենք Կապրա - 3 «Օսկար» (6 անվանակարգ)

ՉԵՄՊԻՈՆՆԵՐԸ

5. Ինգմար Բերգման - 3 «Օսկար» (6 անվանակարգ)
6. Ակիրա Կուրոսավա - 3 «Օսկար» (5 անվանակարգ)
7. Բիլի Ուայլդեր - 2 «Օսկար» (8 անվանակարգ)
8. Ֆրեդ Ցինեման - 2 «Օսկար» (7 անվանակարգ)
9. Դեյվիդ Լին - 2 «Օսկար» (7 անվանակարգ)
10. Վուդի Ալեն - 2 «Օսկար» (6 անվանակարգ)

Լավագույն դերասանների ցանկը

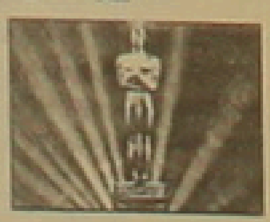

1. Քեթրին Հեփբըրն - 4 «Օսկար» (12 անվանակարգ)
2. Ջեք Նիքըլսոն - 3 «Օսկար» (12 անվանակարգ)
3. Ինգրիդ Բերգման - 3 «Օսկար» (7 անվանակարգ)
4. Մերիլ Սթրիփ - 2 «Օսկար» (13 անվանակարգ)
5. Բեթի Դեյվիս - 2 «Օսկար» (11 անվանակարգ)
6. Սփենսեր Թրեյսի 2 «Օսկար» (9 անվանակարգ)
7. Մարլոն Բրանդո - 2 «Օսկար» (8 անվանակարգ)
8. Ջեք Լեմոն - 2 «Օսկար» (8 անվանակարգ)
9. Ջեյն Ֆոնդա - 2 «Օսկար» (7 անվանակարգ)
10. Ռոբերտ Դե Նիրո - 2 «Օսկար» (7 անվանակարգ)։

Էջը պատրաստեց
ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

Ինյակի Սաեւ. «Հայերը գրագետ խաղ ցուցադրեցին»

Իտալիայում ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականի տապալումից հետո ելույթը մեծ արձագանք է ստացել մամուլում՝ ոգեւորություն առաջացնելով ֆուտբոլասերների եւ մասնագետների շրջանում: Այդ խաղը մեկ անգամ եւս վկայեց, որ մեր հավաքականը մեծ ներուժ ունի եւ տեղ գտած թերությունները վերացնելու դեպքում կարող է լուրջ մրցակից լինել ցանկացած հավաքականի համար: Իտալացիների համար հայերի հետ հանդիպումը հոբելյանական՝ 100-րդ խաղն էր Եվրոպայի առաջնության ընտրական եւ եզրափակիչ մրցաշարերում, եւ հոբելյանը հաղթանակով նշելու համար դաշտի տերերից մեծ ջանքեր պահանջվեցին:

Այսօր ընթերցողներին ենք ներկայացնում խաղից հետո Հայաստանի եւ Իտալիայի հավաքականների գլխավոր մարզիչների կարծիքները, որ հրապարակվել են Football today ինտերնետային սայթում:

AP-PHOTOLURE

Ինյակի Սաեւ (Իսպանիա)-Մինչ այս հանդիպումը դիտել էի Հայաստան-Հս. Իռլանդիա խաղի տեսագրությունը եւ հաճելիորեն զարմացել էի: Հայերը կարողանում են գնդակի հետ վարպետորեն վարվել եւ այս առումով բնավ էլ նման չեն հյուսիսիռլանդացիներին ու ուկրաինացիներին: Այսօրվա հանդիպումը մեկ անգամ եւս հաստատեց կարծիքս: Հայաստանի հավաքականը շատ գրագետ էր գործում եւ առաջին խաղակեսում բարձր մակարդակի խաղ ցուցադրեց՝ ստեղծելով դարպասը գրավելու մի քանի ռեալ պահեր: Ինձ շատ դուր եկավ մրցակցի մարտական ոգին ու տրամադրությունը: Հենց խաղասկզբից հայերը նետվեցին գրոհների՝ ցանկանալով հաղթել: Սակայն առաջին խաղակեսում առաջադրած բարձր տեմպը եւ ներդրած ջանքերը մրցակցից շատ ուժեր խլեցին, ինչի հետեւանքով ընդմիջումից հետո չկարողացան նույն տեմպով ու մակարդակով խաղալ:

Ինչ վերաբերում է իտալացիներին, ապա առաջին խաղակեսում ֆուտբոլիստների գործողություններում հստակություն չկար: Չնայած դրան, առաջին խաղակեսում թիմը դրեց հաղթանակի հիմնաքարը, որին հասանք ընդմիջումից հետո: Իտալացիների համար խաղը բավական դժվար էր: Սակայն խփած առաջին գոլից հետո հաջողվեց բեկում մտցնել մրցակցությունում, տիրել նախաձեռնությանը եւ արդյունքում խոշոր հաշվով հաղթանակ տոնել:

Միխայ Ստոյկիցա (Հայաստան)-Առաջին խաղակեսում մենք չէինք զիջում մրցակցին եւ իտալացիներին դժվարին կացության մեջ էինք դրել: Ցավոք, մեր ֆուտբոլիստների լավ խաղը չփոխհատուցվեց համապատասխան արդյունքով: Առաջին խաղակեսում մենք լավ հնարավորություն ունեինք գոլ խփելու: Եթե հաջողվեր իրացնել գոլային պահը, ապա, կարծում եմ, խաղի հետագա ընթացքն այլ կլիներ: Իսկ ահա իտալացիները մեզ չխնայեցին, երբ գոլ խփելու հնարավորություններ ստացան: Երկրորդ խաղակեսում զգացնել տվեց մեր ֆուտբոլիստների անբավարար ֆիզիկական պատրաստությունը:

Թայսոն-Լյուիս մենամարտի անցկացումը կասկածի տակ է

Ամենայն հավանականությամբ ծանր քաշային կարգում պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսի համար այս տարվա հունիսին նախատեսված Թայսոն-Լյուիս մենամարտը չի կայանա: Մայք Թայսոնը չի ցանկանում մենամարտել Լենոքս Լյուիսի հետ եւ այժմ զբաղված է նոր մրցակից փնտրելով: Իր հերթին Լենոքս Լյուիսն էլ ստիպված է մտածել նոր մրցակցի մասին: Բացառված չէ, որ նրա մրցակիցը կլինի ուկրաինացի բռնցքամարտիկ Վիտալի Կլիչկոն, որին օրերս բռնցքամարտի համաշխարհային խորհուրդը պաշտոնապես ճանաչել է աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսի թիվ 1 հավակնորդ:

Այս խճճված պատմությունում, ամենահետաքրքրականն այն է, որ թե՛ Թայսոնը եւ թե՛ Լյուիսը մտադիր են մենամարտել տարբեր մրցակիցների հետ նույն օրը՝ հունիսի 21-ին, նույն տեղը՝ Բուֆալոյի «Ռալֆ Ուիլսոն» մարզադաշտում տեղադրված ռինգում: Բնական է, որ նման բան հնարավոր չէ, ուստի կողմերից մեկին հարկ կլինի մենամարտի համար այլ վայր ընտրել:

Հավանաբար Լյուիսը չէր սպասում, որ Թայսոնը կհրաժարվի իր հետ մենամարտելուց: Մյուս կողմից ամերիկացի բռնցքամարտիկը Կլիֆորդ Էտյենին հաղթելուց հետո ցանկանում է լավ մարզավիճակ ձեռք բերելու համար եւս մի քանի մենամարտ անցկացնել մինչ Լյուիսի հետ հանդիպելը: Թայսոնի առաջիկա հնարավոր մրցակիցների թվում են ռուսաստանցի Օլեգ Մասկաեւն ու ամերիկացի Ռոյ Ջոնսը: Իսկ Լյուիսը բացի Կլիչկոյից

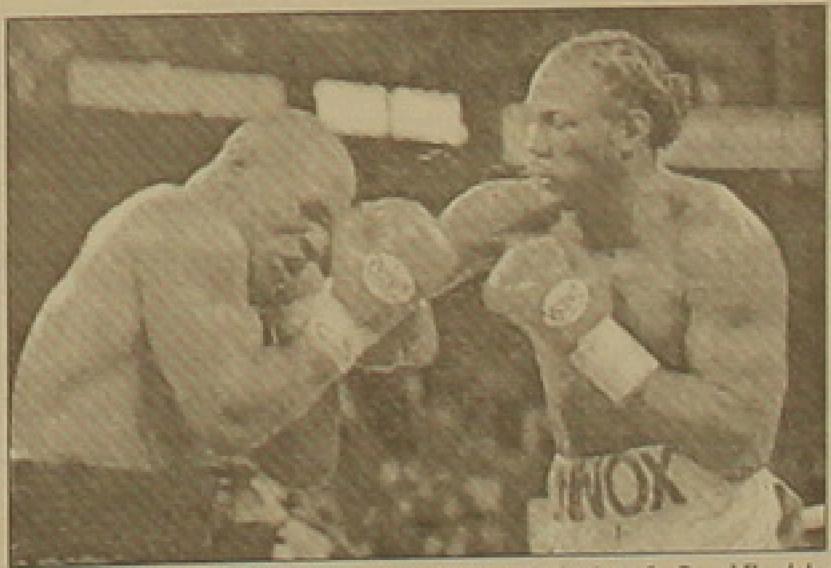

կարող է մրցել նաեւ Էրիկ Կիրկլանդի կամ Ջո Մեսիի հետ: Ի դեպ, Լյուիսը ներկայում ծանր կացության մեջ է: Բռնցքամարտի համաշխարհային խորհուրդը Լյուիսին մինչեւ ապրիլի 15-ը ժամանակ է տվել վճռելու, մենամարտելո՞ւ է Թայսոնի հետ, թե՞ ոչ: Ինչպես հայտարարել է այդ կազմակերպության փոխնախագահ Խոսե Սուլեյմանը, եթե Լյուիսը մինչ այդ վճիռ չկայացնի, ապա ապրիլի 16-ին կհայտարարվի, որ նա պարտավոր է աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը պաշտպանել Վիտալի Կլիչկոյի հետ մենամարտում: Հակառակ դեպքում բրիտանացի բռնցքամարտիկը կկորցնի աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը:

ՈՒԵՖԱ-ն կաջակցի ազգային ֆեդերացիաներին

Հռոմում անցկացված ՈՒԵՖԱ-ի 28-րդ կոնգրեսում որոշվել է ֆուտբոլային տնտեսության զարգացման համար կազմակերպության անդամ երկրներից յուրաքանչյուրին հատկացնել 675 հազար եվրո: Միջոցառումը նվիրված է ՈՒԵՖԱ-ի հիմնադրման 50-ամյակին, որը նշվելու է հաջորդ տարի: Դրամական օգնությունը ֆուտբոլի ֆեդերացիաներին հատկացվելու է ոչ մեծ խաղադաշտերի կառուցման նպատակով, որտեղ կարող են մարզվել բոլոր ցանկացողները: ՈՒԵՖԱ-ի ղեկավարության կարծիքով դա կնպաստի ֆուտբոլի մասսայականացմանն ու զարգացմանը: Դա հատկապես վերաբերում է Հայաստանին, որտեղ ֆուտբոլի խաղադաշտերը սակավաթիվ են: Նման միջոցառման գաղափարը հուշել են նորվեգացիները: 3 տարի առաջ Նորվեգիայում սկսվել էր ֆուտբոլային խաղադաշտերի կառուցումը, եւ այդ ծրագիրը հաջողությամբ պսակվեց: Ճիշտ է, ՈՒԵՖԱ-ն հույս ունի, որ ազգային ֆեդերացիաները եւս իրենց ներդրումը կունենան առաջարկված ծրագրի ֆինանսավորման հարցում՝ յուրաքանչյուր եվրոյին ավելացնելով 5-10 եվրո:

Անվտանգությունը կապահովեն ամերիկացիները

2004 թ. Աթենքում կայանալիք ամառային օլիմպիադայի մասնակիցների եւ հանդիսականների անվտանգությունը կապահովի ամերիկյան SAIC ընկերությունը, որը հաղթող է ճանաչվել մրցույթում եւ իրավունք ստացել 255 մլն դոլարի պայմանագիր կնքել օլիմպիադայի կազմկոմիտեի հետ: SAIC ընկերության հետ համատեղ խաղերի անցկացման անվտանգությունը կապահովեն նաեւ Honeywell, General Dynamics, ITT Industries, Altec, Diekat եւ Pouliadis ֆիրմաները:

ՇԱԽՄԱՏ

Կրամնիկ-Լեկո մրցախաղի վայրը հայտնի է

Պրոֆեսիոնալ շախմատային ընկերակցության վարկածով շախմատի աշխարհի չեմպիոն Վլադիմիր Կրամնիկի եւ հունգարացի գրոսմայստեր Պետեր Լեկոյի մրցամարտը կկայանա մայիսին Մոնակոյում: Այս մասին Դորտմունդում կայացած մամուլի ասուլիսում հայտնել է Կրամնիկի մենեջեր Կարստեն Հենզելը: Մրցամարտը կանցկացվի Մոնակոյի հնագույն կազինոներից մեկում: Իսկ հանդիպման հովանավորը կարող է դառնալ հոլանդացի գործարար Յոպ վան Օստերը, որը սովորաբար Մոնակոյում շախմատի կայծակնային մրցախաղեր է կազմակերպում: Հիշեցնենք, որ Կրամնիկ-Լեկո մրցախաղն աշխարհի առաջնության կիսաեզրափակիչ հանդիպումներից մեկն է: Մյուս զույգը կազմել են աշխարհի 13-րդ չեմպիոն Գարրի Կասպարովն ու ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Ռուսլան Պոնոմարյովը: Նրանց մրցախաղը կկայանա հունիսին Բուենոս Այրեսում:

Բրիտանացի զինվորները պարտվեցին ֆուտբոլային խաղում

Երկրի հարավում Իրաքին հաջողվեց ջախջախել բրիտանացիներին: Ճիշտ է, դա տեղի ունեցավ ոչ թե ռազմի դաշտում, այլ ֆուտբոլի խաղադաշտում: Չնայած իրաքյան պատերազմին, Ում Խայալ քաղաքում կայացավ ֆուտբոլային յուրօրինակ մրցախաղ իրաքցի ֆուտբոլիստների եւ բրիտանական ծովային հետեւակի զինվորների միջեւ: Ընդ որում, իրաքցիները խաղադաշտ էին դուրս եկել մարզահագուստով, իսկ բրիտանացիները՝ զինվորական հագուստով: Խաղը դիտելու էին եկել քաղաքի ավելի քան 1000 բնակիչներ: Իրաքցիները ջախջախիչ պարտության մատնեցին բրիտանացիներին (7-3): Բրիտանացի սպաներից մեկի հավաստմամբ, զինվորները խաղում էին շուկայի հրապարակում, երբ նրանց են մոտեցել ֆուտբոլիստներն ու մրցավարները՝ առաջարկելով մրցել: Հանդիպման հենց սկզբից պարզ դարձավ իրաքցիների առավելությունը մրցակցի նկատմամբ: Ընդմիջմանը խաղի մասնակիցներին նարինջ հյուրասիրեցին: Խաղից հետո բրիտանացի գնդապետ Քաստեր Հաուզը լրագրողներին հայտնել է, որ մտադիր են ռեւանշի հասնել իրաքցիների նկատմամբ հաջորդ հանդիպման ժամանակ:

Ֆեդերացիան անվանում է ուժեղագույն թեթեւատլետներին

Թեթեւ ատլետիկայի միջազգային ֆեդերացիան հրապարակել է աշխարհի ուժեղագույն թեթեւատլետների ցուցակը: Տղամարդկանց ցուցակը գլխավորում է մարոկկացի վազորդ էլ Գերուժը, որի հաշվին գրանցված է 1435 միավոր: Լավագույն հնգյակում ընդգրկված են նաեւ Սանչեսը (Դոմինիկյան Հանրապետություն)՝ 1408, Մոնտգոմերին (ԱՄՆ)՝ 1402, Լագատը (Քենիա)՝ 1390 եւ Օլսոնը (Շվեդիա)՝ 1389:

Կանանց մրցավեճում լավագույն է ճանաչվել ամերիկացի թեթեւ ատլետուհի Գեյլ Դիվերսը (1398 միավոր): 2-րդ տեղում նրա հայրենակցուհի Ջոնսն է (1394): Նրանից մեկ միավորով հետ է մնում մեքսիկացի Գուեւարան: Լավագույն հնգյակում են նաեւ Ադերեն (Եթովպիա) եւ Մուտոլան (1380-ական միավոր): Մարզաձեւերում ծողացատկի աշխարհի ռեկորդակրուհի, ռուսաստանցի Սվետլանա Ֆեոֆանովան հեռացատկորդուհի Տատյանա Կոտովայի հետ 1351-ական միավորով բաժանում են 11-12-րդ տեղերը:

Դիուֆն Աֆրիկայի լավագույն ֆուտբոլիստ

Սենեգալի հավաքականի եւ Անգլիայի «Լիվերպուլ» թիմի 22-ամյա հարձակվող էլ-Հաջի Դիուֆը 2-րդ տարին անընդմեջ ճանաչվում է Աֆրիկայի լավագույն ֆուտբոլիստ: Դիուֆը գանացի Աբեդի Պելեից եւ լիբերիացի Ջորջ Վեայից հետո 3-րդ ֆուտբոլիստն է, որ հասնում է նման հաջողության: Լավագույնի կոչման համար պայքարում նրա գլխավոր մրցակիցներն էին իր հայրենակից Պապ Բուբա Դիոպը («Լանս», Ֆրանսիա) եւ եգիպտացի Ահմեդ Հուսամը, որն օրերս «Այաքսից» տեղափոխվել է «Սելտա»: Վերջինս ճանաչվել է լավագույն նորեկ: Աֆրիկյան ֆուտբոլի դափնեկիրների պարգեւատրման հանդիսավոր արարողությունը տեղի ունեցավ Յոհանեսբուրգում: Սենեգալցիները, որոնք աշխարհի վերջին առաջնությունում գերազանց ելույթ ունեցան, արժանացան մի շարք մրցանակների: Այսպես, լավագույն դարպասապահ է ճանաչվել Տոնի Սիլվան, ամենագեղեցիկ գոլի համար մրցանակը հանձնվեց սենեգալցի Պապ Բուբա Դիոպին աշխարհի առաջնությունում

Ուրուգվայի դարպասը գրավելու համար: Լավագույն մարզիչ է ճանաչվել Սենեգալի հավաքականի գլխավոր մարզիչ ֆրանսիացի Բրունո Մեցուն: Իսկ ահա լավագույն հավաքականի համար նախատեսված մրցանակը հանձնվեց Կամերունին: Աֆրիկայի լավագույն թիմ է ճանաչվել եգիպտական «Զամալեկը»: Մարոկկացի Խիշամ Աբուշերուանը («Ռաջի») ճանաչվել է Աֆրիկայի չեմպիոնների լիգայի լավագույն ֆուտբոլիստ:

Միջադեպը կքննարկվի ՈՒԵՖԱ-ում

Մարտի 29-ին Վրաստան-Իռլանդիա ընտրական մրցախաղում տեղի ունեցած միջադեպին ՈՒԵՖԱ-ն կանդրադառնա ապրիլի 15-ին կայանալիք հսկիչ-կարգապահական կոմիտեի նիստում: Հիշեցնենք, որ ընտրական այդ խաղում, որում վրաց ֆուտբոլիստները պարտվել էին 1-2 հաշվով, ֆուտբոլասերները խաղադաշտ էին նետել տարբեր առարկաներ, այդ թվում դանակ, որը քիչ էր մնացել վնասեր իռլանդացի Կեւին Կիլբեյնին: ՈՒԵՖԱ-ն նաեւ տեղեկացրել է, որ միայն կարգապահական կոմիտեի որոշումից հետո է պատրաստ անդրադառնալ ապրիլի 30-ին Թբիլիսիում կայանալիք Վրաստան-Ռուսաստան հանդիպման կազմակերպմանը վերաբերող հարցերին:

Դեմենտեւան մտավ հաջորդ փուլ

Ամերիկյան Մայամի քաղաքում շարունակվող թենիսի մրցաշարում հերթական հաղթանակը տոնեց Ելենա Դեմենտեւան, որին մասնագետները հաղթողի հիմնական հավակնորդների թվին են դասում: Դեմենտեւան պարտության մատնեց ֆրանսիական թենիսի վետերան Մարի Պիրսին (3-6, 6-1, 6-2): Անհաջողության մատնվեց Կոնչիտա Մարտինեսը՝ զիջելով Մոլիկին: Պայքարը շարունակում են նաեւ Միսկինան, Մայոլին, Ֆեռնանդեսը եւ Սուարեսը:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

«Վրացական բանակը՝ գրեթե առանց զինվորների»

Պաշտպանության նախարարությունն առաջին եռամսյակում նախատեսված 7 մլն դոլարի փոխարեն պետբյուջեից ստացել է ընդամենը 3 մլն

Վրաստանի խորհրդարանի պաշտպանության եւ անվտանգության հարցերով հանձնաժողովի նախագահ Իրակլի Բաթիաշվիլին մտահոգված է երկրի զինված ուժերում ստեղծված անմխիթար վիճակից։ «Փրայմ Նյուս» գործակալությունը, մեկնաբանելով խորհրդարանի անցյալ տարի ընդունած որոշումը, համաձայն որի 200 վրացական լարի (կամ 95 ԱՄՆ դոլար) վճարելով զինակոչի տարիքի հասած երիտասարդները հնարավորություն են ստանում մեկ տարով տարկետում վերցնել, իսկ 2000 լարի (950 դոլար) վճարելով ընդհանրապես ազատվել զինվորական ծառայությունից, որն Բաթիաշվիլին ասել է. «200 լարի գումար պետբյուջե փոխանցելն ակնհայտորեն չի արդարացնում։ Փաստորեն եւ աշնանային, եւ գարնանային զինակոչները ձախողվել են, իսկ վրացական բանակը գրեթե առանց զինվորների է մնացել»։

Իրակլի Բաթիաշվիլին, որը նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեի հետ լավ հարաբերություններ ունեցող պատգամավորներից է, ստեղծված իրավիճակից դուրս գալու ելք մատնանշել է տարկետման դիմաց գանձվող գումարի չափը 200-ից 1000 լարիի բարձրացնելը։

2002 թ. աշնանային զորակոչը հետաձգվել էր մինչեւ 2003 թ. մարտ ամիս, քանի որ 157 հազար զորակոչի տարիք ունեցող Վրաստանի քաղաքացիներից զորամաս էին մեկնել ընդամենը 6500-ը։

Վրացական բանակում գործերը լավ չեն նաեւ ֆինանսական առումով։ Առաջին եռամսյակում պետբյուջեով նախատեսված 7 մլն դոլարի (14 մլն 993 հազար լարի) փոխարեն զինված ուժերը ստացել են ընդամենը 3 մլն դոլար (6 մլն 466 հազար լարի)։

Ըստ ոչ պաշտոնական եւ իրականությանը մոտ տվյալների, այսօր վրացական բանակում ծառայում է ոչ ավելի, քան 20 հազար զինվոր։ Թբիլիսիի իշխանությունները նշում են, որ իրենց նպատակը պրոֆեսիոնալ՝ մոտ 15 հազարանոց բանակ ստեղծելն է, որը կհամապատասխանի ՆԱՏՕ-ի չափանիշներին։

Էդուարդ Շեւարդնաձեն բազմիցս հայտարարել է, որ 2005-2006 թթ. Վրաստանը կանդամակցի ՆԱՏՕ-ին։ Եթե այսօրվա տեմպերով շարունակվի դասալքությունը վրացական զինված ուժերում, ապա թվաբանական պարզ հաշվարկներով 2005-2006 թթ. Վրաստանը հնարավորություն չի ունենա հավաքելու անգամ 15 հազար զինվորի։

Ռազմական եւ պաշտպանության ոլորտում Վրաստանի անվտանգության հիմնական երաշխավորն ԱՄՆ-ն է, ինչպես նաեւ՝ հարեւան Թուրքիան։ Վերջին մի քանի տարիներին Անկարան մոտ 30 մլն դոլար օժանդակություն է տրամադրել Վրաստանի ռազմական ենթակառուցվածքին։

Մինչեւ 2003 թ. վերջն ԱՄՆ կառավարության ֆինանսավորմամբ ավարտվելու է 64 մլն դոլար ընդհանուր արժեքով «Հանդերձավորում եւ ուսուցում» ծրագիրը։ Վրացական բանակը կունենա էլիտար չորս գումարտակ։

Մի քանի օր առաջ Վրաստանի խորհրդարանը վավերացրեց պաշտպանության ոլորտում Թբիլիսի-Վաշինգտոն համագործակցության համաձայնագիրը, ինչը վրաց-ամերիկյան ռազմական եւ ռազմավարական համագործակցությունն առավել խորացնելու նախադրյալներ է ստեղծում, առավել շոշափելի դարձնում ամերիկյան ռազմական ներկայությունը վրացական հողում։

Վաշինգտոնը մի քանի անգամ ակնարկել է, որ պատրաստ է ֆինանսավորել Ախալքալաքից եւ Բաթումից ռուսական 62-րդ եւ 12-րդ ռուսական ռազմակայանների դուրսբերումը։ Վրաստանի տարածքից ռազմակայանների դուրս բերման Թբիլիսի-Մոսկվա բանակցություններում վրացիները պնդում են, որ 3-4 տարին լիովին բավարար ժամանակ է, մինչդեռ ռուսները նշում են, որ իրենց անհրաժեշտ է 7-8 տարի՝ վկայակոչելով ֆինանսական դժվարությունները։

Վրաստանի խորհրդարանի պաշտպանության եւ անվտանգության հարցերով հանձնաժողովի նախագահ Իրակլի Բարխաշվիլին, մեկնաբանելով պրոֆեսիոնալ բանակ ստեղծելու մասին խոսակցությունները, նշել է, որ այդ մասին առայժմ վաղ է խոսել, քանի որ Վրաստանի պետբյուջեն դրա հնարավորությունը դեռեւս չի տալիս։

2003 թ. պետբյուջեով վրացական զինված ուժերի համար նախատեսված է մոտ 30 մլն դոլար, ինչը (հաշվի առնելով առաջին եռամսյակի ցուցանիշները եւ Վրաստանի տնտեսական վիճակը) հավանաբար թերակատարվելու է։

Համեմատության համար նշենք, որ այս տարի Հայաստանը ԶՈւ-ի համար հատկացրել է 72 մլն դոլար, իսկ Ադրբեջանը՝ 132 մլն։

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Թբիլիսի

ԵՐԵՒԱՆՈՒՄ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑՅԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԻ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ՁԵԶ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ

Գրասենյակային եւ տան համար նախատեսված կահույքի, տնտեսական ապրանքների եւ սարքերի, համակարգչային տեխնիկայի եւ օժանդակ սարքավորումների ու այլ ապրանքների աճուրդին (բաց/դասական)։

Աճուրդը տեղի կունենա ապրիլի 13-ին, ժամը 10:00-17:00, դեսպանատան պահեստում։ Հասցեն՝ Արարատյան 90։

Ապրանքները կարող եք զննել աճուրդի վայրում ապրիլի 12-ին, ժամը 10:00-17:00։ Ապրանքների զննումն անվճար է, եւ դուք կստանաք աճուրդի անցկացման մանրամասն պայմանները ու վաճառվող ապրանքների խմբավորման ցուցակները։

Ապրանքները կվաճառվեն «այնպես, ինչպես կան» (դեսպանատունը պատասխանատվություն չի կրում ապրանքների որակի համար)։

Անձինք, ովքեր գնումներ անելիս ազատված չեն հարկերից եւ մաքսավճարներից, իրենց հարկային եւ մաքսային վճարումների համար պատասխանատու են հայկական պետական համապատասխան մարմիններին։

Աճուրդի հետ կապված տեղեկությունների համար զանգահարել՝
Ռոբերտ Քրուկ 09 430 815
Հրաչ Ասոյան 09 406 986

AMERICAN EMBASSY, YEREVAN INVITES YOU TO PARTICIPATE

In Auction (OPEN BID, CLASSIC) of office and household furniture, appliances and equipment, computers and accessories/peripherals, and other assorted items. The sale will be conducted in the Embassy Warehouse, at 90 Araratian str., Charbakh district, on April 13, 2002, 10 a. m. until 5:00 p. m. local time.

The inspection of items may be done at the sale site for free on Saturday, April 12, from 10:00 AM- 5:00 PM local time, and you will be provided with a list of lots and detailed instruction and terms of auction. The lots will be sold 'as is, where is' (the U. S. Embassy will not guarantee the quality of the merchandise).

Individuals/Physical entities, who are not entitled to receive duty-free diplomatic purchases will be responsible for payment of all taxes and customs fees to the appropriate Armenian authorities.

Contact persons for auction are:
Robert Grook: phone 09 430 815
Hrach Asoyan: phone 09 406 986

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 2003-2004 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
- ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԻ ԵՎ ՏԵՂԵԿՈՒՅԹԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՈՒՍՄՈՒՆՔՆԵՐ
- ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ
- ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ՝ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր են

Փաստաթղթերի ընդունման վերջնաժամկետն է ապրիլի 14-ը, ժ. 15[00]

Տեղեկությունների համար դիմել՝
Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, 19 գրասենյակ
Հեռ. 51-27-93, 51-27-92

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Քորթիլ կորպորացիայի Հայաստանի մասնաճյուղն աշխատանքի է հրավիրում մեխանիկների հետեւյալ որակավորմամբ.

շինարարական տեխնիկայի մասնագետ, որը կկատարի շինարարական տեխնիկայի վիճակի ստուգման, ինչպես նաեւ վերանորոգման աշխատանքներ։

Թեկնածուները կարող են զանգահարել Քորթիլ կորպորացիայի Հայաստանի մասնաճյուղի գրասենյակ՝ 59-33-88 հեռախոսահամարով։

ՀԱՄ 1965 թ. գործող **Հայաստանի ուսանողական քոլեջների համադպեցական ասոցիացիան**, որը հանդիսանում է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կամավորական ծառայության կոմիտեի անդամ, հրավիրում է որպես կամավորականների մասնակցելու Եվրոպայի երկրներում, ԱՄՆ-ում, Հայաստանում միջազգային աշխատանքի ճամբարների ամառային ծրագրերին։

Պայմանները՝ անգլերեն (ֆրանսերեն, գերմաներեն) լեզվի տիրապետում, կամավորականի անդամավճարի եւ ուղեվարձի վճարման հնարավորություն։

Դիմումներն ընդունվում են հետեւյալ հասցեով՝ **Կորյունի 19ա, 7-րդ հարկ։**
Հեռ.՝ 522788, 522701

ԶԳՈՒՇԱՑՈՒՄ

Ավելի քան 4 տարիներ **ՆՓԱԿ**-ի կողմից հրատարակվող
ԵՐԵՒԱՆՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
YEREVAN GUIDE

Զբոսաշրջիկային տարբերակը մի խումբ գեղծարարների միջոցով գրագողացված անունով կրկնօրինակվել եւ ներկայացվում է որպես **երեւանյան ուղեցույցը** փոխարինող հրատարակություն։

Չխաբվելու համար խնդրում ենք, նախքան պայմանավորվելը հանգամանքը ստուգել հետեւյալ հեռախոսահամարներով կամ էլ. փոստով
Հեռ. 56.82.25 եւ 56.83.25, ֆաքս՝ 56.02.16
email:accea@netsys.am

ԵՐԵՒԱՆՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑԸ
YEREVAN GUIDE
հրատարակվում է Նորարար փործառական արվեստի կենտրոնի «**ՆՓԱԿ**» միջոցով եւ ամբողջ շահույթը հատկացվում է հայ ժամանակակից արվեստի զարգացման նպատակին

[illegible]

ARMENTEL

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտելը» հայտարարում է մրցույթ «Թվային հեռախոսակայանների նոր ծառայություններ» բուկլետների տպագրման համար։

Մրցույթի անցկացման պայմանները, ինչպես նաեւ պահանջվող ապրանքների որակական նկարագրերը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ «Արմենտել» ՓԲԸ, Ահարոնյան 2, 2-րդ հարկ, 216 սենյակ, հեռ. 28 70 66։

Առաջարկները պետք է ներկայացվեն վերոհիշյալ հասցեով, մինչեւ 2003 թ. ապրիլի 25-ը, ժամը 12.00-ն։

ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Թագուհի Պողոսյանը փնտրում է ամուսնուն Էդուարդ Հրանտիկի Սահակյանին, ծնված՝ 29.09.1966 թ., Ադրբեջանի ՍՍՀ Նուխա գյուղում։

Բոլոր այն կազմակերպությունները ու քաղաքացիները, ովքեր որեւէ տեղեկություն ունեն Էդուարդ Հրանտիկի Սահակյանի մասին, խնդրում ենք հայտնել Կոտայքի մարզի Չարենցավան քաղաքի առաջին ատյանի դատարանի դատավոր Ա. Միքայելյանին։

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա. Գրանցման թիվ 65. Դաշտ 69150. Տպաքանակը՝ 5000 Ստորագրված է տպագրության՝ 5. 4. 2003 Գինը՝ 100 դրամ